

ಕ್ರಿಲೆಕ್ಟ್‌ನ್

ಕನಾಡ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಮಿಶ್ರಲ್ 1992

ರೂ. 2.50

ಕಾಂಡ್ಲವನ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

ಉತ್ತರಾಂಚಲ ಚೇರುಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ
ರಾಜ್ಯ

ಖರ್ಚು ವಿಜ್ಞಾನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಪ್ರಥಮ ಶಾಸಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಸಕ

ಸಂಚಿಕೆ - 6
ಸಂಪುಟ - 14
ಉತ್ಪಾದ - 1992

ಸುಧಾರಕ ಮುದ್ರಣ :

ಅಡ್ಡನಾಡ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ (ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕ)

ಜೆ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಾಜ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್

ಎ. ವಿ. ಗೋವಿಂದರಾಜ್

ಎಂ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜು

ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಜ್

ಪ್ರಕಾಶಕ :

ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರಂಜನಾರಾಜ್

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವರಿಷ್ಠತ್ವ

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಆವರಣ

ಬೆಂಗಳೂರು - 560 012.

ಮುಖ್ಯಾತ್ಮಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ಚಿತ್ರಗಳು, ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಸುಭಂತ್ರ್ ರೆಡ್ಡಿ

ರಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಕಾಂಡ್ಲವನದ ಫೋನ್‌ನಂಜು: ಡಾ. | ಟಿ. ಅನಂದರಾಜ್

ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಚಂದಾ ವಿವರ
ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 2-50

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ
ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ರೂ. 20-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರೂ. 25-00

ವಿಜ್ಞಾನ ದೀಪ ಚಂದಾ ವಿವರ
ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ರೂ. 1-00

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 12-00

ಚಂದಾ ಹೊವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸ ಸಹಿತ ಎಂ. ಓ. / ಡಾಫ್ರ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಕ್ಷೇರಿಯೆಡನೆ ವೈವರಿಸುವಾಗ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆ / ರೇಖೆ ಸಂಖ್ಯೆ / ಡಾಫ್ರ್ / ಎಂ. ಓ. ಕಳುಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

ಹಣ ತಲುಪಿದ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾಧಿಕ ಸಂಚಿಕೆ

ಇಂದ್ರಾಂಶುವನ ವಿಸ್ತಾರ	1
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್	3
ಕ್ರಾಂತಿ - ಕುರುಡು	5
ಕ್ರಾಂತಿ - ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ರಕ್ತ	6
ಸಸ್ತನಿಗಳ ವಾಸ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ	8
ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟಾಣಿಗಳು	10
ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚ	12
ಶಾಸಕೋಶದ ಅತ್ಯ ಕಥೆ	14

ಸ್ವಿರ ಶ್ರೀಮಿತೀಗಳು

ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ?	9
ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ದೆ	13
ನಿನಗೆಮ್ಮೆ ಗೊತ್ತು?	15
ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ	16
ನೀನೇ ಮಾಡಿ ನೋಡು	17
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಾಧಿ	18
ಗಣತ ವಿನೋದ	19
ವಿಜ್ಞಾನ ವಾರ್ತೆ	20
ಪ್ರಶ್ನೆ - ಉತ್ತರ	22
ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಕ ಬಂಧ	24

ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡನಾಡ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್, ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕ, ಬಾಲವಿಜ್ಞಾನ, ಮುಲ್ಲಿ 574154 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ನೆರವು ಪಡೆದ ಆಕರ್ಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಯಥಾವಾತ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

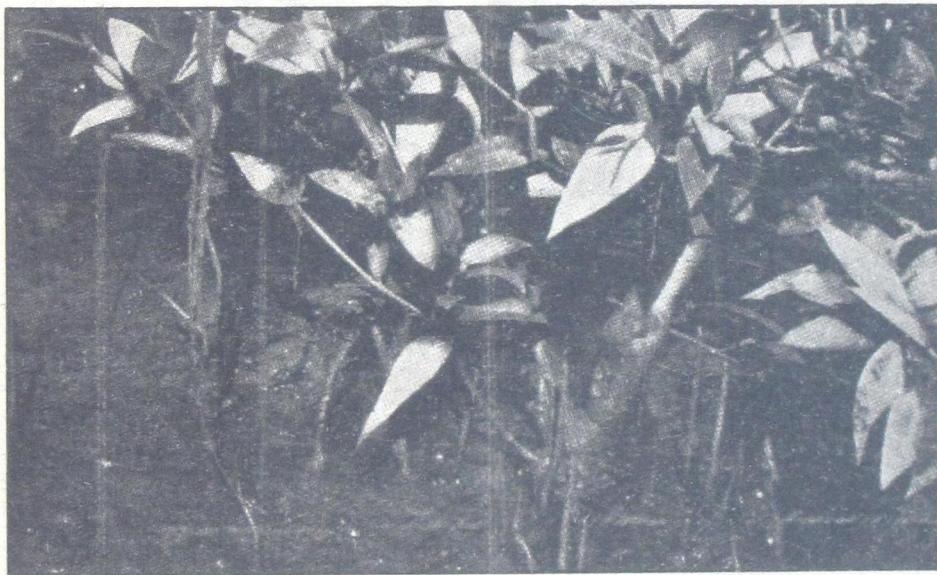
ಕಾಂಡ್ವನ ವಿಷ್ಣುರು

- ಸಂಪಾದಕ

ಅದೊಂದು ನದಿ. ಅದನ್ನೇ ಸರೋವರವೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದದ್ದೂ ಉಂಟು. ಏಕೆಂದರೆ ವರ್ಷದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಸೇಳವುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ನದಿಯೇ ಎಂದು ರೊಚ್ಚಿನಿಂದ ಅದು ತೋರ್ವಡಿಸುವುದು ಮಳಗಾಲದಲ್ಲಿ. ಅಗ ಘಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಒಡಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆ ಹರಿಯುವುದು ಲಿಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾತ್ಸಸವೂ ಮಳಗಾಲದ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಳನಾಡಿನ ಕೇರೆ ಭಾವಿಗಳ ನೀರಿನ ರುಚಿ ಈ ನದೀ ನೀರಿಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದು ಉಪ್ಪುಪ್ಪು. ಮಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪ್ಪು ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇರುವ ಮಡ್ಡಿ ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮನ್ನು ಹಿನ್ನೀರಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಿನ್ನೀರಿನ ಅಂಚಿಗೆ ಹಸಿರಿನ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದಂತೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವು ಮನುಷ್ಯ ತಾನಾಗಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲ. ನೀರಿನಡಿಯ ಮಡ್ಡಿಯಲ್ಲಾ - ಇಳಿತದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ನೆಲಭಾಗದಲ್ಲಾ - ಇಂಥ ಸಸ್ಯಗಳ ಮರಿ ಸಸಿಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಗಾತ್ರದಲ್ಲಾದಲೇ ದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಾಗಲೇ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಗೊಂಡಾರಣ್ಣಗಳಿಗೆ

ಇಂಥ ಹಲವು ನದಿಗಳು ಕನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುವುದು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳನ್ನು. ಸಮುದ್ರದ ಏರಿಳಿತಗಳಿಂದಿಗೆ ಈ ನದಿಗಳ ಮೈಗಳೂ ಏರಿಳಿಯತ್ವವೇ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವ ಗಂಗಾ. ಮಹಾನದಿ. ಕೃಷ್ಣಾ. ಗೋದಾವರಿ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳಿವೆ. ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಕವಲೀಗೆದೆ ಅವು ಮುಖಿಜ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ. ಇವು ತುಂಬ ಘಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದ ನದಿಗಳು ಇಂಥ ಮುಖಿಜ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ಅವು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸೇರುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಹಿನ್ನೀರಿನ ವಿಶಾಲ ರಾತಿ. ನೀರಿನ ಮಟ್ಟೆ ಇಳಿದಾಗ ಹಿನ್ನೀರಿನಡಿಯಲ್ಲಿ

ಹೋಲಿಸಲಾಗದ ಈ ಸಾಲುವನಗಳೂ ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಬಾಳುವೇಗೆ ಮಹತ್ವವಾದುವೆಂದು ಹಿಂದೆ ಕಂಡು ಬಂದದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಶಗಳ ಕಾಲ ಕಂಡುಬಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಅಂಚಿನ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ವನರಾಜೀಯ ಪಾತ್ರ ಈಗಿಗ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಭೂಗ್ರ ತೊಡಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ತೀರದ ನದೀ ಮುಖಿಜ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಾ ಇಂಥ ಸಸ್ಯಗಳು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವೆಂದು ಕಾಣಬಹುದಾದ ಉಪ್ಪನೀರಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಏರಿಳಿತಗಳಿಂದ ದಡಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಈ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಡ್ಲ (ಕಾಂಡೇಲು) ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ

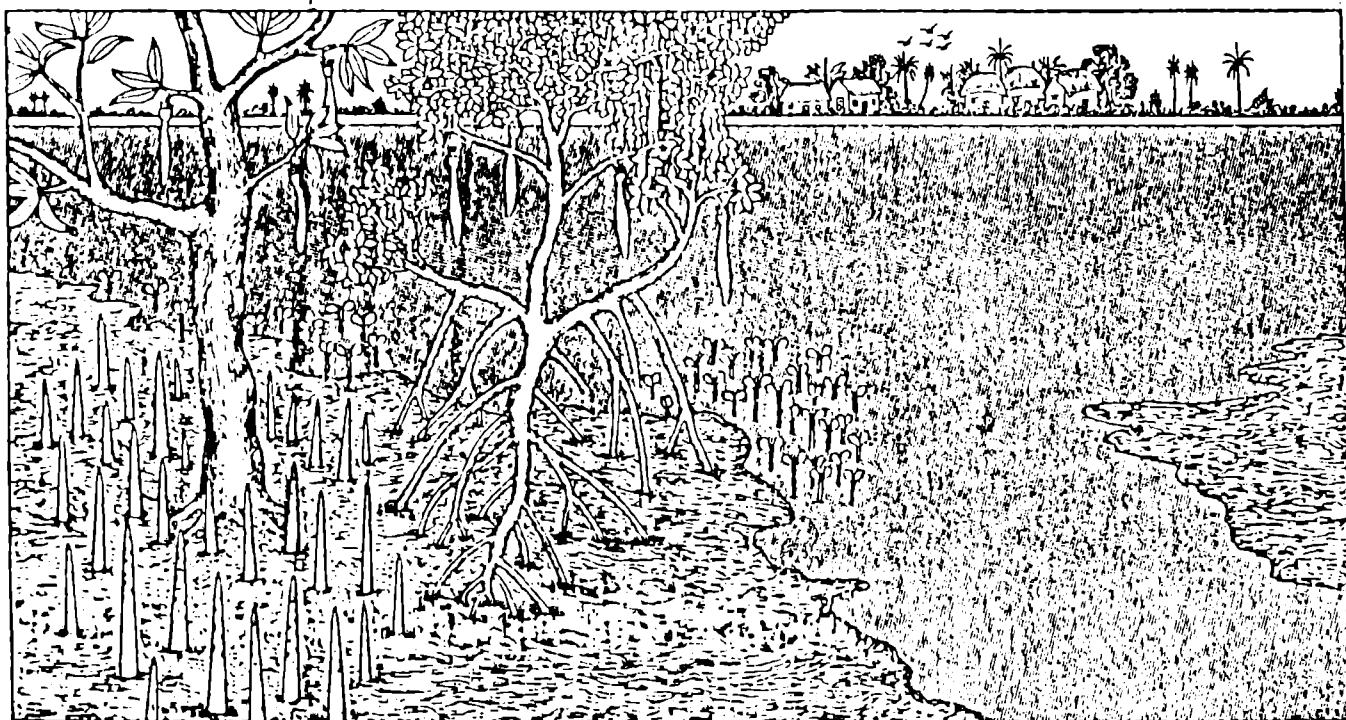
ಕರ್ಯತ್ವಾರೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸುಂದಿ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಾಡಕದಲ್ಲಿ 21 ಕಾಂಡ್ ಸಸ್ಯಜಾತಿಗಳು ಇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡ್ ರಾತ್ರಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೇ 3,56,500 ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಾಗಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿದೆ. 'ಸುಂದರ ಬನ್' ಎಂದು ಗಂಗಾ ಮುಖಿಜ ಭಾವಿಗೆ ಪೆಸರು ಬಂದುದೇ 'ಸುಂದಿ'ಯಂದ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ.

ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವ್. ೧೦ಧನೆ. ವಿಭಿನ್ನ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಡೈಪಥಗಳು - ಸಾವಿರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಇಂಬು ನೀಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕಾಂಡ್ ವನಗಳು ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವದೇ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಆಪ್ಗಳ ಅತಿ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಕಾಂಡ್ ಆವಾಸವೇ ಬಡವಾಗಬಾರದಲ್ಲ? ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಂಡ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ವಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಡ್ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಜರಾಯಿಜವಾಗಿಯೇ. ಮರ ಫಲ ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಫಲದೊಳಗಿರುವಾಗಲೇ ಬೀಜ ಅಂಕುರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಭಿವಧಿಸಿದ ಬೀಜ ಮಡ್ಡಿ ಮೈಗೆ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲೇ ಬೇರು

ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಗರ ವಿಷಾಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಡ್ ವನಸ್ಪರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ತಂತ್ರಗಳು ಅದರಿಂದ ಮಟ್ಟಿಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಕರಾವಳಿಯದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಕಾಂಡ್ ಜೀವಾವಾಸ ತನ್ನ ಶಿಶಿರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಬೇಕಾದರೆ ಆದರೆ 'ಆತಿ ಉಪಯೋಗ' ಆಗಬಾರದು.

ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ. ಕಾಂಡ್ ಅವನತಿಯ ಗೊತ್ತುಪಾಡು. ಕಾಂಡ್ ಅಭಿವಧಿನೇಗಾಗಿ ವಿಧಾನಗಳು - ಇವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇನ್ನು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಂಡ್ ಬೆಳೆಯವ ಓಸ್ಸಿರಿನಲ್ಲಿ ನೀನಾಯಿಯಂಥ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಬದುಕುತ್ತಿವೆ. ೧೦ಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೀಲ್ಲಾಟ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಶಕಾಳಿಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಡ್ ವನಕ್ಕೂ ನೀನಾಯಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ನಾಶ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗ. ಕಳೆದೊಂದು ಕಾಲದ ನೇನಪಷ್ಟೇ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು.

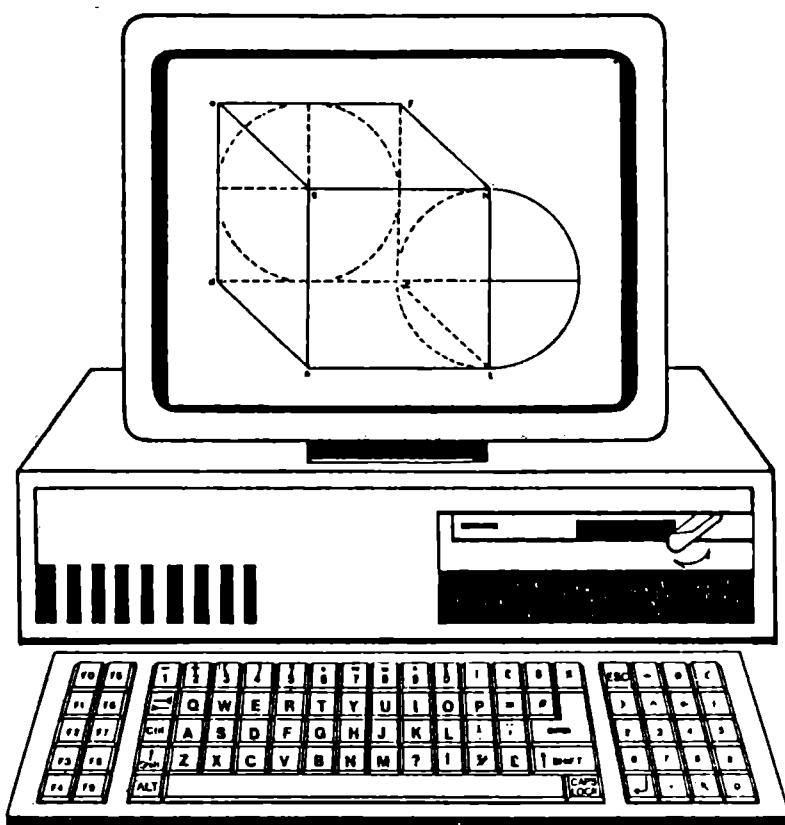
ಕಾಂಡ್ ಗಿಡಗಳ ಹೊಂದಾರ್ಕೆ : ಎಡಭಾಗದ ಗಿಡದ ಸುತ್ತು ವಾಯುರಂಧ್ರಗಳಿರುವ ಬೇರುಗಳು (ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ). ಬಲಭಾಗದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಉರುಗೋರುಗಳಿಂಥ ಬೇರುಗಳು ಹಾಗೂ ಫಲದಲ್ಲೇ ಅಂಕುರಿಸಿ ಕೆಳಗೆ ಉದುರಿ ಬೆಳೆಯವ ಮರಿಸಸಿಗಳು.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

— ಕೆ. ಗೋಪತಿ ಸಾಮಗ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೇಳಬರು ಏರಳ. ಈಗಿನದು ನನ್ನ ಯುಗ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲು. ನಾನು ಈಗ ಕೇವಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸೊತ್ತಾಗಿರದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನ ಈಗ ಬ್ರಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ. ರೈಲು ನಿಲ್ಲಾಣ. ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಾಣಗಳಲ್ಲಿ

ನನ್ನ ಮೊದಲೆರಡು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಮೆದುಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಮೂರನೇ ಅಂಗವನ್ನು ಅವನ ಕೈಕಾಲು. ಬಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಸ್‌ಸೆಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಡೆತತ್ತರ್ವ-ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಸಿಯಂತ್ರಕ ವಿಭಾಗ ಎಂಬ ಎರಡು ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. 'ಕೂಡಿಸು'. 'ಕಳಿ' ಇತ್ತೂದಿ

ಕಾಣಬಹುದು. ನನ್ನನ್ನ ನೋಡಿದವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ. ಆದರೆ ತಳಿದವರು ಕಡಿಮೆ.

ನನ್ನನ್ನ ಹತ್ತು ಹಲವು ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್‌ನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನನ್ನ ಬೇರೆ ಇಂದು ಸಾರಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಂದ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬದಲಾಗಬಹುದು. ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದೇರೂ ನನಗೆ ಮಾರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು. ಆವುಗಳಿಂದರೆ 1. ಪ್ರೈಸ್‌ಮರ್ (ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) 2. ಫ್ಲಾಪ್‌ಕ ಕೋಶ (ಮೇಮರಿ) ಮತ್ತು 3. ವರಿಧಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್‌ (ಅಂಥರಲ್ಸ್)

ಲೆಕ್ಕಾಬಾರಗಳನ್ನು ಗಡೆತ ಮತ್ತು ತರ್ಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದತ್ತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಕ ವಿಭಾಗ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಕಟುಳಬುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ನರಗಳು ಮಾಡುವ ಕೂಡಿಸು ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

ನನ್ನ ಫ್ಲಾಪ್‌ಕ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೀಳಿದಾಣ ಆದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಫ್ಲಾಪ್‌ಕ ಕೋಶವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಫ್ಲಾಪ್‌ಕ ಕೋಶ (ಉದಾ. ಫ್ಲಾಪ್ ಡಿಸ್‌) ಮತ್ತು ಅಂತರ ಫ್ಲಾಪ್‌ಕ ಕೋಶ (ಉದಾ. ಫ್ಲಾಪ್‌ರೆಂಡ್‌ ಡಿಸ್‌) ಗಳು ಎಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರೌಷ್ಣಸರ್‌ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚ ಇವರಡಕ್ಕೆ ಪರಿಧಿ ಸಾಧನಗಳು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವಗಳು:

1. ಕೀಲಿ ಮಡೆ (ಕೋ ಬೋಡ್) 2. ಪ್ರಕಾಶನ (ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್) ಸಾಧಾರಣ ಟ್ಯೂಪರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೀಲಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕೀಲಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿವೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಅಂಕಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಉಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಪ್ರೌಷ್ಣಸರನ್ನು ಸೇರುವ ಮೊದಲು 'ಯಂತ್ರ ಭಾಷೆ'ಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

'ಯಂತ್ರ ಭಾಷೆ'ಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೌಷ್ಣಸರ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ (ಕ್ರಿಗೆ ಕ್ಲ್ಯಾಡ್ ಭಾಷೆಗೆ) ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪರದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಟಿಪಿ ಸ್ವೀನ್ ಆಗಿದೆ. ಟ್ಯೂಪ್ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಉಣಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಮಾಡಬಹುದು.

ನಾನು ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕೆಣ್ಣೆಗೆ ಕಾಣುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು 'ಹಾಡ್‌ವೇರ್' (ಯಾಂತ್ರಿಕಾಂಶ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸೂಚನೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರೌಷ್ಣಾಮ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೂಚನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಈ ಯೋಜನಾ ಭಾಗವೇ 'ಸೋಫ್ಟ್‌ವೇರ್' (ತಾಂತ್ರಿಕಾಂಶ). ಸೂಚನೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರೌಷ್ಣಾನ್. ಬೇಸಿಕ್. ಕೋಬಾಲ್, ಪಾಸ್ಟಲ್ ಎಂಬಿತ್ವಾದಿ ನನ್ನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾನು ಗಣತದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಬರೆಯುವುದು ಇತ್ತೂದಿ ಕೆಲಸಗಳನನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯಾದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ರೋಗಿಗಳ ಸೇವೆಗ್ಯಾಯ್ತ್ವಿಕ್ತಿದ್ದೇನೆ. ■

ಉಪ್ಪುಟರ್ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ "ನಾನುಮಾನವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಕ ಏಕೆನ್ನುವಿರೋ?"

-ಎಂ. ಆರ್. ಎನ್.

1. ದೂರವಾಣಿ ಕೇಗೆ ಒಗ್ಗೊಡಲು ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
2. ನಾನು ವಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ದೂರು ಕೇಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ದೂರು ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ.
3. ನನಗೆ ಕಾಫಿ - ಬ್ರೀಕ್ ಬೇಕಿಲ್ಲ.
4. ನಾನು ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಯೂಟ್‌ಸ್ಟ್ರಿಪ್‌. ಹೋಗಿ ಬರುವವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂರುವುದಿಲ್ಲ.
5. ನನಗೆಪ್ಪು ಕಾರ್ಯಾಭಾರವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಒಂಭ ಕೊಟ್ಟುತ್ತಾ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.
6. ನಾನು ನಿದ್ರೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗುಡ್ಡ ಮಾಡಿ ಚಂತಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
7. ನಾನು ಉಟ್ಟ. ತಿಂಡಿಯ ನೆವದಲ್ಲಿ ಘಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.
8. ನಾನು ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.
9. ನನ್ನ ಬಡ್ಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ.
10. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂಬ ಭಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ■

ಕರ್ನಾಟಕ - ಸುಖಪುರ್ವ

— ಪ್ರಕಾಶ್. ಸಿ. ರಾವ್

ಕರ್ನಾಟಕ ನಮ್ಮ ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಸ್ಯಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸುವ ಮೆದುಳನ ಭಾಗವೂ ದೊಡ್ಡದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಜಗತಿನ ಅನುಭವ ನೀಡಬಲ್ಲದು.

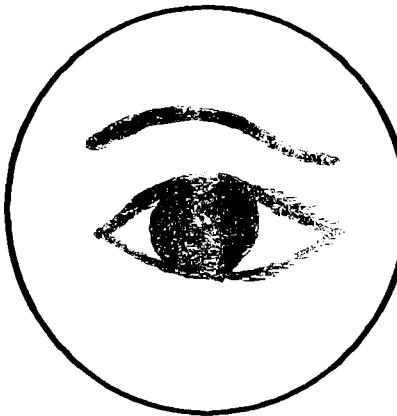
ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಂಧತ್ವ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದುತ್ತೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸರಾಸರಿ ಅಧಿಕದವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸಬಹುದಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢಿಯಿಂದ ಮುಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಸರಲ್ಲಿ ಅಂಧತ್ವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಧತ್ವಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರಿದ ಪಾರಕತೆ ಕಿಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು. ಮೂರಿದ ಮೂಲಕ ಬೀಳಿನ ಚಲನೆಗೆ ಅಡತಡೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೂಡುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮಸಕಾಗಿ. ಕ್ರಮೇಣ ಅಸ್ವಂಟವಾಗಿ. ದೃಷ್ಟಿ ಕುಂಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18.5 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಕ್ಷಾರಿಕ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾನು ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಯಿಲೆ ಟ್ರಾಂಫೆ. ಈ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಂದಿ ಅಪಾರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20-30 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಮಂದುತ್ತೆ 'ಎ' ವಿಟಮಿನ್ ಕೊರತೆ. ರಾತ್ರಿ ಕುರುಡು, ಒಣಕರ್ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಧತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಯ್ಯಾವಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 10 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ಈ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ 40 ರಿಂದ 50 ಸಾರಿ ಮುಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕುರುಡಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಚೊಪಾದ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಅಟಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವಾಯಕಾರಿ ಆಟಪಾಟಿಗಳಿಂದಲೇ (ಗಿಲ್ಲಿಧಾಂಡು, ಬಿಲ್ಲು,

ಬಾಣ) ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾಯಗಳಿಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಅಂಧತ್ವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಮಹಾ ಭಾರತ ಯಿದ್ದ ವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾ ಮುಕ್ಕಳು ಕರ್ನಾಟಕಿಂದುಕೊಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇವೆ. ಯಂತ್ರಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯವ ನೌಕರಿಗೆ ಲೋಹದ ತುಣುಕುಗಳು ಅಥವಾ ಇತರೇ ಫೆನ್ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಅವರು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಕ್ಕರೆ ರೋಗ ಹಾಗೂ ರಕ್ತದ ಅಧಿಕ ಒತ್ತುಡದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಯಕ್ಕೆಡಾಗುವ ಸಂಭವವಂತಿ. ಗ್ರೈಂಚ್ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕರ್ನಾಟಕ ನರದ ಕಾಯಿಲೆ, ಅಂಧತ್ವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಂಧತ್ವವನ್ನು ತಡೆದು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಡುವ ಈ ದೀಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳೂ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಲ್ಲದು.

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಆನಾರೋಗ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
2. ಓದುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರತಿರೇಖನ್ನು ಸುಮಾರು 30-40 ಸೇವೀ. ಅಂತರದೊಳಗೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಬೀಳು ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತರವ ಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕು. ಬೀಳಕನ ಪ್ರವಿರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ಓದುವ ಮ್ಯಾಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಕೊಡಬೇಕು.
3. ದ್ಯುಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಾಲಾಘಸ್ತೆ, ಗಭಾವಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವ ತಾಯಿನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೊಷಿಕ ಅಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಭಾವಿತ ಹಾಗೂ ನೈಮ್ಯಲ್ಯಾಡ್ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಧೂಮವಾನ ಸೇವನ ಹಾಗೂ ತಂಬಾಕು ಸೇವನ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಪಾಯಕಾರಿ.
4. 'ಎ' ವಿಟಮಿನ್ ದೊರಕಿಸುವ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳು (ಪರಂಗಿ, ಮಾವು), ಸೊಪ್ಪು, ಶ್ವರೀಚ್, ಮೊಟ್ಟೆ, ಹಾಲು,

- ಮೀನು ಮುಂತಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. 'ಎ' ವಿಟಮಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಣ್ಣನ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ತ್ರತೈಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಂಥ 'ಎ' ವಿಟಮಿನ್ ಗುಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದನ್ನು ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. 'ಎ' ವಿಟಮಿನ್ನನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವನೆಯು ಅವಾಯಕಾರಿ.
5. ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವ ಮುನ್ನ ಹಾಗೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದನಂತರ ಕಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಅನೇಕ ಮುಕ್ಕಳು ಮುಶಿವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆಯವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವೈದ್ಯರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.
  6. ಕಣ್ಣನ ಸ್ವಾಯುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕಣ್ಣನ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು. ನೇರವಾಗಿ ನೋಡುವುದು. ಪೂರ್ವ ಬಲಗಡೆ. ಎಡಗಡೆ. ಮೇಲೆ. ಕೆಳಗೆ ನೋಡುವುದು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಣ್ಣನ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಬಲ ಉಂಟಾಗುವುದು.
  7. ಕಣ್ಣಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಜೀವಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅವಾಯಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಜೀವಧಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.
  8. ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ರೋಗ. ರಕ್ತದ ಒತ್ತೆದ ಹಾಗೂ ಇತರ ರೋಗಗಳ ಸರಿಯಾದ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕಾಣಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
  9. ಕಣ್ಣನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಕುಟುಂಬ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
  10. ಕಣ್ಣನ ಪೌರೆ ಬಂದಾಗುವ ಅಂಧತ್ವಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಪರಿಹಾರ - ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ. ಬ್ರಿಕೋಪ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು. ಸ್ವಷ್ಟಿತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಬಹುದು.
  11. ನೀವು ಆಡುವಾಗ. ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರು ಆಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಚೂಪಾದ ಅಂಚುಗಳಿಳ್ಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ದೂರವಿಡಿ. ಮೆದುವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚೂಪು ಅಂಚುಗಳಲ್ಲದ ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಿಲ್ಲಿದಾಂಡು. ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಟಗಳು ಅಪಾಯ ಉಂಟುಮಾಡುವವು; ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ.
  12. ಯಂತ್ರಾಗಾರದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯವ ನೌಕರರು ಕಣ್ಣಗೆ ಕವಚಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು.
  13. ಒಬ್ಬರ ನೇತ್ರದಾನದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕಣ್ಣನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವೈದ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬರಿಸಿ.
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಧತ್ವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1978ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ನಿಮ್ಮ ಪಾಲು ಅಗತ್ಯ.

ಕಣ್ಣ - ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ

- ನಗರ ವಿನಾಯಕ ಶೇಟ್

ಒಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಕಣ್ಣನ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅವು ತಂತನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವ ವೇಳೆ ಮುಕ್ಕಳು ಆಡುವ ತೀರ ಸರಳ ಆಟಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿ ಕುರುತುತ್ತನ ಬರುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚಿನ್ನಕೊಲ್ಲು. ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಆಟಗಳು. ಚೂಪಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಗೆ ಅಪಾಯವಲ್ಲದ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುವಂತೆ ವಚೋದಿಸಬೇಕು.

ದೀಪಾವಳಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಹಬ್ಬಿ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಪಟಾಕಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಗಾಯಾಗುವ ಸಂಭವನೀಯತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಎಲ್ಲಮೀರಿ ಮನಸ್ಸಿ ಪಟಾಕ ಹಬ್ಬುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು.

ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಪಾಯಗಳು ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ದ್ರಾವಕಗಳಿಂದ ಒದಗಿಬಹುದಾದ

ಅವಫಾತಗಳು. ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬೀಳುವ ಹೊರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಅಂಥತ್ವವನ್ನೀಯ ಮಾಡಬಹುದು.

1. ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬೀಳುವ ಕಸ:- ಮರಳು, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಸುವಾಗ ಇದ್ದಿಲಿನ ಪ್ರಡಿ. ಧಳಳು, ಲೋಹದ ಚೊರುಗಳು. ಮರದ ತುಂಡುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬಿದ್ಭಾಗ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡದೆ ಸೀದಾ ನೇತ್ರ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರಿ. ಕ್ಷಣನ್ನು ಉಜ್ಜಬಾರದು. ಹೊರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬಿದ್ಭಾಗ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉರಿ ಉಂಟಾಗಿ ನೀರು ಸುರಿಯತ್ತದೆ. ಈ ಹೊರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹತ್ತಿರವಿರುವವರು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹೊಳೆಯಾದ (ವಸ್ತ್ರ) ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು. ಹೊಳೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಸೇರಿ. ಅಥವಾ ಕ್ಷಣನ ಕರಿಯ ಗುಡ್ಡೆಗೆ (ಕಾನಿಯ) ರಾಚಿ ವೃಣಾ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ.

ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಅಗುವ ಅಪಾಯದ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯು ಸಿಡಿಯವ ಕಣದ ಅಕಾರ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ವೇಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಿಂದ ತಾಗಿದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣನ ಪದರಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನೇಲಸಿ ದೃಷ್ಟಿ ನಾಶವಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕಲ್ಲು ಸುಟಿಗರು ಬಾಣದಿಂದ ಕಲ್ಲು ಸುಟ್ಟುವಾಗ. ಕಾಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಬಡಗಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ. ರೈತರು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ದು ಮಾಡುವಾಗ ರಕ್ಷಣಾ ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾಹತಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

2. ರೆಷ್ಟೆಗೆ ಗಾಯಗಳಾದಾಗಃ:- ಚೂಪಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಬರಿಯ ಕ್ಷಣನ ರೆಷ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸವರಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ರೆಪ್ಪೆಗಳ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ. ವರ್ಕತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚಿಕ್ಕೆಗೆ ಆಗತ್ತೆ. ಏರಡೂ ಕ್ಷಣನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ. ಶುಚಿಯಾದ ಕ್ಷಣನ ಕವಚ (ಪಟ್ಟಿ) ಕಟ್ಟಿ ನೇತ್ರ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

3. ಕರಿಯ ಕ್ಷಣ :- ಕ್ಷಣನ ಸುತ್ತ ಹೊಡಿತ ಬಿದ್ಭಾಗ ರೆಪ್ಪೆಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತ ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಕ್ಷಣನ ಸುತ್ತ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ರಕ್ತ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗುವುದು. ಪಟ್ಟು ಬಿಡ್ಡ ತಕ್ಷಣ ನೇತ್ರ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ. ಕೆಲಪೊಮ್ಮೆ ಕ್ಷಣನ ಗುಡ್ಡೆಯೊಳಕ್ಕೆ ರಕ್ತಸಾರ (ರಕ್ತ ಸೋರುವಿಕೆ) ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಕ್ಷಣನ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳು :- (ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ) ಸುಣ್ಣ ಬಳಯವಾಗ.

ಸುಣ್ಣ ಕುದಿಯುವಾಗ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ. ಕೆಲಪೊಮ್ಮೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟಿ ಗಾಯಗಳಾಗುವುದುಂಟು. ಆಗ ಕರಿಯ ಗುಡ್ಡೆಯ ಪಾರಕತೆ ನಾಶವಾಗಿ ಬೆಳ್ಗಾಗಬಹುದು. ತಳ್ಳ ವೈದ್ಯರನ್ನು ನೋಡುವ ಹೊದಲೇ ನಾವ ಅಂಥತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದರಿಂದ ಸುಣ್ಣ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ನೀರಿನಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ತೋಳಿಯಿರಿ. ಕೂಡಲೇ ನೇತ್ರ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

5. ಕ್ಷಣ ತೂತಾದಾಗಃ:- ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಭರ್ಜದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇರುವಾಗ ಚೂಪಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ತಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆಗಳು ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ತೂತು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲಪೊಮ್ಮೆ ಕರಿಯ ಗುಡ್ಡೆಗೆ ಬುಣಿ ಕ್ಷಣನ ಗುಡ್ಡೆ ತೂತಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಯಾವುದೇ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರನೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ (ದವರೂಪ ಅಥವಾ ಮುಲಾಮು ಆಗಲಿ) ಕ್ಷಣನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಕ್ಷಣವೇ ನೇತ್ರ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ.

ನೆನಪಿಡಿ

- ಕ್ಷಣಗಳು ಮೆದುಳಿನ ಕಿಟಕಿಗಳಂತಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮನುಷ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವಸುಖಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಲ್ಲು.
- ಸ್ವಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಕ್ಷಣಗಳು ನಿಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಮೋಹಕತೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ಚೂಪಾದ ತುಳುಕೊಂಡು ಕ್ಷಣಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದರೆ ಸೋಂಕು ದೊಡ್ಡದ ಅಪಾಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಲೆಗಳು ಉಳಿದು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತಡೆಯಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೀವು ರಕ್ಷಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಣಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.
- ಲೋಹ ಬೆಸೆಯವಾಗ. ವಿದ್ಯುತ್ತಿಡಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ರಕಾಶದ ಬೆಳಕು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ.
- ಗ್ರಹಣವನ್ನು. ಹಗಲಿನ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಓಣಮಸೂರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೋಡಬೇಡಿ.

ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಾಯ್ಕೆ ರೋಶಲ್ಲಿ

- ಸಾತನೂರು ದೇವರಾಜ್

ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಶತ್ಯಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ತಮ್ಮ ಸಂತಾನವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಅಗತ್ಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಆವಾಸದ ಆಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ, ವಾಸಸ್ಥಳದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತೋರುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅಭ್ಯರಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿದುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ
ವಿಂಡದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರೇಯರಿ ನಾಯಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಂದೇ ಇವು ಕಾಲನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ಕಿಸು ಪ್ರಾಣಿ

ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಮಾರು 230 ಚದರ ಕಿಮೀ. ವಿಸ್ತಾರ ಕ್ಕೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಇವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದವು. ಪ್ರೇಯರಿ ನಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಕಾಲನಿ 400ಕಿಮೀ. - 240 ಕಿಮೀ. ವಿಸ್ತಾರ ಇದ್ದಿತ್ತಂತೆ. ಪ್ರೇಯರಿ ನಾಯಿ ತಾನೇ ತೋಡಿದ ಬಿಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿ ಬಿಲದ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಸೆಮೀ. ವ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ವಾರದ ಸುತ್ತ ಮಣಿನ ರಕ್ಷಣೆ ದಿಬ್ಬ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ 2.5 ರಿಂದ 6.5 ಮೇಟ್ರೋ ಅಳಿದ ಬೀಳ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಿಲದ ತಳದಿಂದ ಪುನಃ ಅಡಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗಿ 2.5 ರಿಂದ 9 ಮೇಟ್ರೋ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಷತಿಜೀಯವಾಗಿ ಸುರಂಗ ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಭೂ ಮೇಲ್ವಾಗದ ಹೆಗೆ ಇಳಿಜಾರಾದ ಸುರಂಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಲುಬೇಗನ ಹೊರಿಯಬಹುದಾದಮ್ಮೆ ದಪ್ಪದ ಮಣಿನ ಪರಿದರ್ಶನ್ ಇದರ ಮೇಲ್ವಿದಿ ಹೊಸ್ತೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಂದೇ ಆವಕ್ಷಾಲದಲ್ಲಿ 'ಮನೆ'ಯಿಂದ ಹೊರಗೊಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ 'ಗುಪ್ತದ್ವಾರ' ಇದು. ಈ ಮುಖ್ಯ

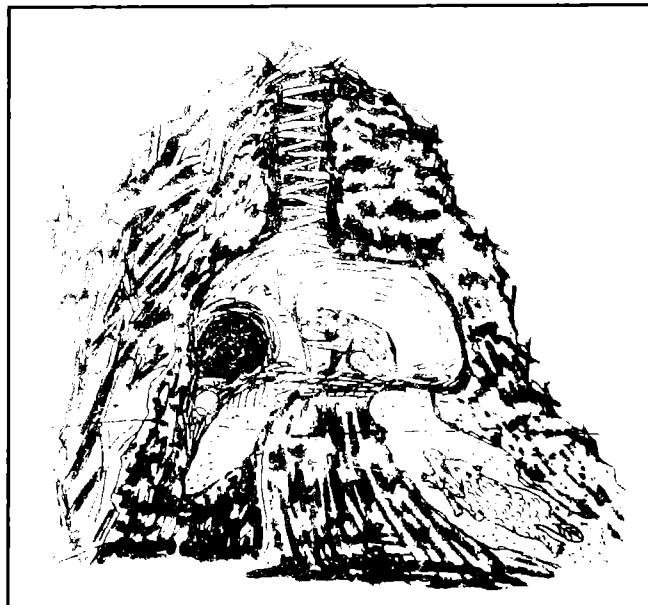
ಸುರಂಗದ ಕುಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕವೇಗಾಗಿ 'ತೋಕೆ'ಗಳಿವೆ. ವಾಯು ಪರಿಬಳನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗಿದೆ ವಾಸಸ್ಥಳವನ್ನು.

ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಚೀಕ್ಕಾಸಾನ ಒಬ್ಬ ರ್ಯಾಂಚರ್ ಒಂದು ಕೊಯ ನೇರನ್ನು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿ ಕಾಲನಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಸಿ ಒಂದು ಮೇಟ್ರೋ ನೇರನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನಂತೆ.

30
ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನೇರು ಬಿಲಗಳ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಒಳಗಿದ್ದ ನಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ಗುಪ್ತದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೊರ ಒಂದುವಂತೆ. ಪ್ರೇಯರಿ ನಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳ ನೆಲವನ್ನು ಮರದ ತುರಿ ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಿನಿಂದ

ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಬಿಲದ ಹೊರಿಯವ ಸಸ್ಯ ರಾಶಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಶತ್ಯ ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ದಾಳ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಅನುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಬೀವರ್ ಬಹಳ ಸಾಧು ಸಸ್ತನಿ. ಇದು ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ ವಿಂಡದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ನಿವಾಸಿ. ತೋರೆ, ನದಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕೆಳಕೆಯ್ದಿರುವ ನಿರ್ವಿಷ್ಟ ಅದರ ಮೇಲೆ 'ಮನೆ' ಕೆಳೆಬಿಲ್ಲ ಕುಶಲಿ. ಮಿದು ತೋಟಿಯ ಮರಗಳು ಯಥೇಭ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾಡು ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ತೋರಿಯನ್ನು ಬೀವರ್ ತನ್ನ ಆವಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಯಸುತ್ತದೆ. ಈ ತೋರೆ ಎಷ್ಟು ಬಿಕ್ಕದು ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು. ನೇರು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಯೇ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೌಣ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಬೀವರ್ ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅವು ತೋರೆ

ಚಿತ್ರ -1 ಬೀವರ್ ವಸತಿ

ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡವಾಗುವಂತೆ ಬೀಳಿಸುವ ಚಾತುಯ್ಯ ಬೀವರ್‌ಗಳಿಗೆ. ತೊರೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಎರಡೂ ದಡಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳಿಸಿದ ಮರಗಳನ್ನು ಹಂದರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣ, ಕಲ್ಲು, ಕಡ್ಡಿ, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಸುಭದ್ರವಾದ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುತ್ತುವೆ. ಅಲಾಸ್ಕಾದಲ್ಲಿ 270 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತವೆ. ಬೀವರ್‌ಗಳು ಮೊಂಟಾನ ಎಂಬಲ್ಲಿ 630 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದ ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ಕಟ್ಟೆ ನಿಮಿಷಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಥವ ದಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಥವ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ದ್ವಿಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ 'ಮನೆ' ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಚಿಕ್ಕ ಕೊಂಬಿ ರೆಂಬೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭದ್ರ ತಳಪಾಯ ಹಾಕುವುದು 'ಮನೆ'ನಿಮಾಣದ ಮೌದಲನೇ ಹಂತ. ಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಣವಾದ ಬಳಿಕ ಉಂಟಾದ ಸರೋವರದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ

ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಒದ್ದೆ ಮಾಡದಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ 2.5 ರಿಂದ 5 ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಸದ ಮರದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಪಾಯದ ಮೇಲೆ 1 - 1.3 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದ ಗುಮ್ಮಟ ನಿಮಿಷಿಸಿರೆ ಮನೆ ಪ್ರಾಣವಾದಂತೆ. ಹಲ್ಲು, ಮಣ್ಣನಿಂದ ರಚಿಸಲಾಗುವ ಗುಮ್ಮಟದ ಗೋಡೆ ಸುಮಾರು 25 ಸೆಮೀ. ದವ್ವೆಎದ್ದು ಶತುಗಳಿಗೆ ಅಭೇದವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಎರಡು ದ್ವಾರಗಳಿಂದೂ ಒಂದು ಜಲಾಂತರಗತ ಹಾದಿಯಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಪತ್ವಾಲದಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಲು ಈ ಘವಸ್ಸೆ ಸಹಾಯ.

ಚಿತ್ರ -2 ಪ್ರೇಯರಿ ನಾಯಿಯ ಪಸತಿ

ಹೇಗೆದೆ ಪ್ರೇಯರಿ

ನಾಯಿ. ಮತ್ತು ಬೀವರ್‌ಗಳ ಎಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಟುಶಲತೆ? ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವಗಳಷ್ಟುಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಮೂಡಿಸುವಷ್ಟು ಕುಶಲಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ನೀವೇಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು?

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹೇಗೆ 'ಸೆಟ್' ಆಗುತ್ತದೆ?

ನೀನು ಬಲ್ಲಿಯಾ?

-ಎಸ್. ವಿಶ್ವನಾಥ

ಬಿಹುತೇಕ ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ 'ಸೆಟ್' ಆಗಲು (ದ್ವಾರವಾಗಲು) ಯುಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಣಿಕಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಸೇತುವೆ ನಿಮಾಣ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ಫೋಟೋಲ್ಯೂಂಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನದಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದ ಆಳದ ನೀರನೊಳಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಹೇಗೆ ಸೆಟ್ ಹಾಗುತ್ತದೆ? ಫೋಟೋಲ್ಯೂಂಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದರೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂಜನಿಯರ್ ಆದ ಜೋಫ್ರೇ ಲಸ್ಟ್ರಿನಾರವರು 1824ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಸಿಮೆಂಟನ್ನು ಪೇಟಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಅವರು ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲು ಅಥವಾ 'ಚಾಕ್'ನ್ನು (ಕ್ಷಾಲ್ಯಿಯಂ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್ : ಸಿಮೇಸಣ್ಣ) ಜೀಡಿಯೊಡನೆ

(ಅಲ್ಲಾಮನಿಯಂ ಸಿಲಿಕೆಟ್) ಮತ್ತುಮಾಡಿ ಎರಡು ರೂಪದ ಕ್ಷಾಲ್ಯಿಯಂ ಸಿಲಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಸ್ವಷ್ಟಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಆವಸ್ಯಕ ಕಾಯಿಸಿದರು. ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಟ್ರೈಕ್ಷಾಲ್ಯಿಟ್‌ ಸಿಲಿಕೆಟ್ ನೀರಿನೊಡನೆ ತಕ್ಕಣ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಡ್ಯೂಕ್ಷಾಲ್ಯಿಯಂ ಸಿಲಿಕೆಟ್ ಬಹು ನಿಧನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲದ ನಂತರ ಅಂತಿಮ ಕಾರಿಣವನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಆಧವಾ ಸಿಮೆಂಟ್ ಗಾರೆಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡ ಹೊರಭಾಗದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದಾಗ ಟ್ರೈಕ್ಷಾಲ್ಯಿಟ್ ಸಿಲಿಕೆಟ್ ಒಂದು ಲೇವವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಇದರ ಮೂಲಕ ಹನಿದು ಹೋಗುವ ನೀರು ಮತ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ತುಂಬಾ ತೆಲುವಾಗುವುದು ತಪ್ಪಿತ್ತದೆ.

(18 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

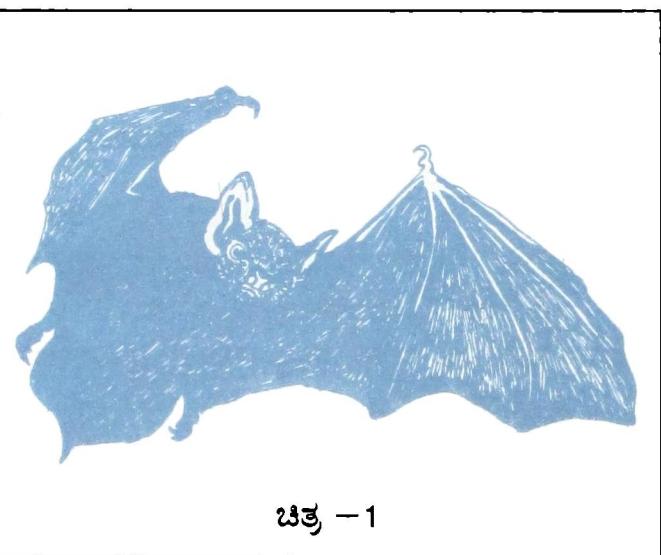
ಪೂರ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟಣಿಗಳು

— ಬೃಂದಾ ಎನ್. ರಾವ್

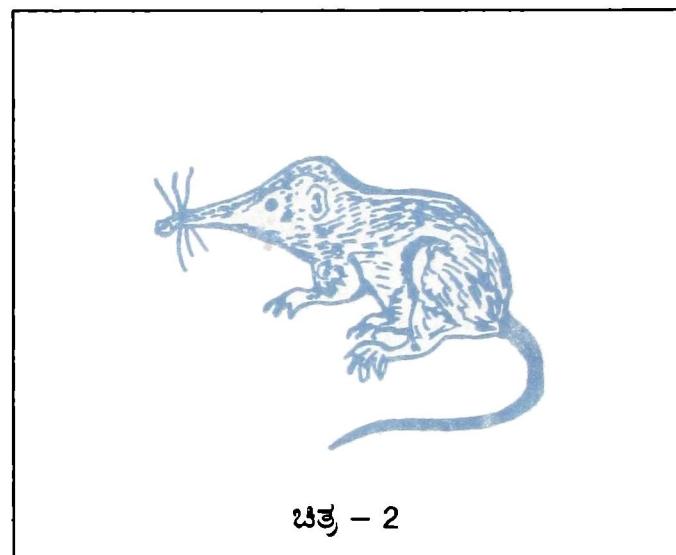
ಯೋರೆ ರಾಜುದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪುಟ್ಟವೆಂದು ದಾಖಿಲೆ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಾಂಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಧೈರ್ಯಂಡಿನ ನದಿಯೊಂದರ ಬಳಿಯ ಎರಡು ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಪುಟ್ಟ ಬಾವಲಿಗಳು ಸಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕವು. ‘ಕಿಟ್ಟೀ ಹಂಡಿ ಮೂಗಿನ ಬಾವಲಿಗಳು’ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹೆಚ್ಚೇನಿನಪ್ತಿ! ಅದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚೇನು ಬಾವಲಿಗಳಿಂದೂ ಇವನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಸ್ತನಿಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಹಾರಬಲ್ಲವು ಬಾವಲಿಗಳು

ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಡುಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ.

ಶೂಗಳಲ್ಲಿ 170 ವಿಧಗಳಿವೆ. ಅಸ್ಕೇಲೀಷ್‌ಷ್ಯಾ ಹಾಗೂ ಧ್ಯಾವಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರವಂಭದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ‘ಸ್ಕ್ಯಾರ್ ಬಿಳಿ ಹಲ್ಲಿನ ಪುಟ್ಟ ಶೂ’ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದು. ಇದರ ಉದ್ದ ಕೇವಲ 4 - 5

ಚಿತ್ತು - 1

ಚಿತ್ತು - 2

ಮಾತ್ರ. (ಚಿತ್ತು 1)

‘ಶೂ’ ಕೀಟಾಹಾರಿ ಸಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಂಗಿನೇಡಲು ಮೂಗಿಲಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಕಿವಿಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವು; ಮೂತಿ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದ. ಇದರ ಮೈ ಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳು ಮುಳ್ಳಾದ ಉದ್ದನೆಯ ಕೂಡಲುಗಳಿವೆ. ಇದರ ತುಪ್ಪಟಿ ಬೂದುಬಣ್ಣಾದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಂದು ಬಣ್ಣಾದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಭಾಯಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪೂರ್ವಜರಾದ ಶೂಗಳೇ ಬಹುಶಃ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಮೊತ್ತಮಾದಲ ನಿಜವಾದ ಸಸ್ತನಿಗಳು.

ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ‘ಶೂ’ಗೆ ಆಹಾರ ಮಾತ್ರ ಸತತವಾಗಿ ಬೇಕು. ಸುಮಾರು 2-3 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಅದು ಸತ್ತೀ ಹೋದೀತು. ಉದುರಿದ ಎಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕುರುಚಲು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉದ್ದನೆಯ ಮೂತಿಯಿಂದ ಕೆದಕಿ.

ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್. (ಚಿತ್ತು 2)

ರ್ಯಾಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿ ಎಂಬ ಬಹು ಪುಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸುಂದರವಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಕೂಬಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹೆಲೀನಾ ರ್ಯಾಂಕಾರದ ಹಕ್ಕಿ ಅನೇಕ ದಾಖಿಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಪಿಸಿದೆ. ಪ್ರವಂಭದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿ. ಕೊಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಬಾಲ ಸೇರಿ. ಇದರ ಉದ್ದ 5 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್. ದೇಹ ಹೆಚ್ಚೇನಿನ ಗಾತ್ರದ್ದು. ಇದರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕವು. ಹಕ್ಕಿಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ. ಅದರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿತದ ದರ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು - ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ನೂರು ಬಾರಿ. ದುಂಬಿಯ ರ್ಯಾಂಕಾರದಂತಹ ನಾಡ ರೆಕ್ಕೆಬಡಿದಾಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿಯವರಿಂದ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರ. ತನ್ನ ಶೂಕದ ಎರಡರಮ್ಮು.

జేనుతుప్ಪ (మకరంద) ఇదర ముఖ్య ఆహార. కేలపోమై సణ్ణ కీటగళన్నా తిన్నుక్కదే.

ఈ హక్కిగిరువ హారువ సామఘ్య బేరే యావ హక్కిగూ ఇల్ల. ఇదు జేను ఓరలు హావిన బళ బందాగ. రేక్కె బడియుక్క ఒందే తాణదల్లి హారుత్తిరబల్లుదు; బేకేందాగ నిధానవాగి ఇల్లవే

చొల్లుత్తిరువదు విషాదధ సంగతి. (చిత్ర 3)

చిగరేగళ పైకి పెళ్ళిమ అభ్యకాద కాడుగళల్లిరువంథదు అక్కంత చిక్కదు. ఇదు బము చురుకాద. చెంపువటికేయుళ్ళ ప్రాణి. ఆదరే అష్టో గాబరి స్వభావ. ఆవాయద ఒందు సణ్ణ సూచనే సిక్కిదరూ సాకు. సణ్ణ పేదగళ మధ్య అవితుఁఁడు బిడుక్కదే. ఇదర

చిత్ర - 3

చిత్ర - 4

క్షీప్పవాగి హారబల్లుదు; మేలక్కె. కేళక్కె అష్టో ఏకే ఓందు ఓందక్కొ హారబల్లుదు.

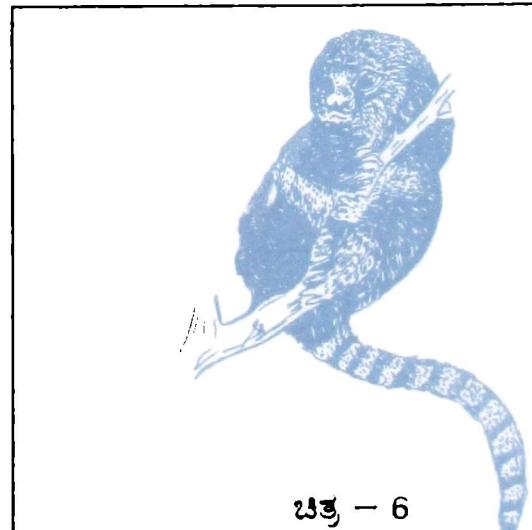
ఇదర రేక్కిగళిగి ఉజ్జుల బణ్ణగళివే. ఇవుగళన్న అలంకార సామగ్రి తయారికిందు యురోపిగి రష్ట మాటుత్తారే. ఆద్దరింద ఇవుగళన్న మాణిక్క మత్తు షృష్టిరాగ ఎంబ ప్రతిష్ట తిలీగళ హేసరినింద శరేయుత్తారే. ఈ ఉద్దీశక్కాగి సావిరగట్టలే హక్కిగళన్న

భుజద వరేగిన ఎత్తర కేవల 25 - 30 సెంటిమీటర్లో. (చిత్ర 4)

హేష్యోడ్స్ డాల్నిస్ కడలినల్లి వాసిసువ అక్కంత చిక్క సస్తని. ఇదర ఉద్ద సుమారు 1మీటర్. మీను ఆధవా స్కిడాగళన్న బెన్నట్టి హోగలు. గంకిగి 40 కలోమీటర్లాగళమ్మ వేగమన్న సక ఇవు తలుపబల్లువు. నీరినిందాటిగి నేరవాగి ఇవు నేగెయబల్లువు. (చిత్ర 5)

చిత్ర - 5

చిత్ర - 6

ವ್ಯವಂಚದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಪೆಟ್ಟ ಕೋತಿಯೆಂದರೆ ಕುಬ್ಜು ಮಾರ್ಮೋಸೆಟ್. ಇದರ ಉದ್ದ ಕೇವಲ 10 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್. ಅಳಿಲಿನ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಬಹುದು.

ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಅಮೆರಿಕಾ ನದಿಯ ತಪ್ಪಲಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೈಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಭಾಯಿಗಳ ದಟ್ಟವಾದ ತುಪ್ಪಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇತರ ಕೋತಿಗಳ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಹ ವಂಜಗಳು ಇದರ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿವೆ. ಮರ ಹತ್ತುವಾಗ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲು ಇವು ನೇರವಾಗುತ್ತವೆ. ಮರ ಹತ್ತುವಾಗ ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪದಂತೆ ತನ್ನ ಉದ್ದನೆಯ ಬಾಲವನ್ನು ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಒಪ್ಪು ಕಾಯಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೀಟಗಳು ಇದರ ಆಹಾರ. (ಚಿತ್ರ 6)

ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚ

—ಜೆ. ಆರ್. ಎಲ್.

ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ phagein ಎಂದರೆ 'ತಿನ್ನ'. ಜೀವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನೇಕ ಪದಗಳ ಹೊನೆಯಲ್ಲಿ -phagous, -phage -phagy ಎಂಬ ಉತ್ತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ. -phagous ಎಂದರೆ ತಿನ್ನವ; -phage ಎಂದರೆ ತಿನ್ನವ ಜೀವಿ; -phagy ಎಂದರೆ ತಿನ್ನವಿಕೆ. ತಿನ್ನವುದು.

bacteriophage ಎಂದರೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕುವ ವ್ಯರ್ಥ. ostreophage ಸಿಂಫಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನವ ಪ್ರಾಣಿ. ostrea ಎಂಬುದು ಸಿಂಫಿಯ (oyster) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ನಾಮ. ಅದರಿಂದ ostreophage ಪದ ಜನಿಸಿದ. ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ xylon ಎಂದರೆ ಕಂಬ. ಅದರಿಂದಾಗಿ xylo ಎಂಬ ಶಬ್ದಕಾಂಡಕ್ಕೆ ದಾರು (ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದವರ 'ಕಟ್ಟಿಗೆ', ಮೈಸೂರಿನವರ 'ಮರ') ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ xylophage ಎಂಬುದು ದಾರುಭಕ್ತಕ. ಗೆದ್ದಲು.

ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ anthropos ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ anthropophagous ಎಂದರೆ ನರಭಕ್ತಕ. cytophagous ಎಂದರೆ ಜೀವಕೋಶ ಭಕ್ತಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಗ್ರೀಕ್ನಲ್ಲಿ kytos ಎಂದರೆ ಚೊಳ್ಳು ಪಾತ್ರ. saprophagous ಎಂದರೆ ಪೂತಿ ಭಕ್ತಕ(ಗ್ರೀಕ್ನಲ್ಲಿ sapros

ಎಂದರೆ ಹೊಳೆತ ಪದಾರ್ಥ) sarcophagous ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಕ (ಗ್ರೀಕ್ನಲ್ಲಿ sark ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ).

ಸಹಜವಾಗಿಯೇ anthropophagy ಎಂದರೆ ನರಭಕ್ತಣ; cytophagy ಎಂದರೆ ಜೀವಕೋಶ ಭಕ್ತಣ ; sarcophagy ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಣ.

ಕೆಲವು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಲ್ಲಿ phago ಎಂಬ ಪೂರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯವೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ phagocyte ಎಂಬುದು ಭಕ್ತಕೋಶ. ಅನ್ನ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನುಂಗಿ ಹಾಕಬಲ್ಲ ಬಿಳಿ ರಕ್ತಕಣದಂಥ ಜೀವಕೋಶ.

ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ vorare ಎಂದರೆ ತಿಂದುಹಾಕು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ -phagous ಮತ್ತು -phagenಗಳ ಅರ್ಥ ಹೊಡುವ -vorous ಮತ್ತು -vore ಎಂಬ ಉತ್ತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಗಳಿರುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. Insectivorous ಎಂದರೆ ಕೀಟಭಕ್ತಕ; insectivore ಎಂದರೆ ಕೀಟ ಭಕ್ತಕ (ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ). ಅದೇ ರೀತಿ carnivorous ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಕ (ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ caro ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ) carnivore ಎಂದರೆ ಮಾಂಸ ಭಕ್ತಕ (ಪ್ರಾಣಿ).

ಪಡ್‌ಗೆ ಹೊಸ ಮದ್ದತ್ತ

ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಬರುವದೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಪಡ್‌ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ. ಆ ರೋಗ ಬಂದವರ ಸೋಂಕು ವಿನಾಯಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಬೇಳುವದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸೋಂಹಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರು. ಸೋಂಕು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಕಿದರೂ ಸಾಕು. ರೋಗ ಉಲ್ಲಾಣಗೊಂಡು ಅವರು ಬೇಗ ಸಾವನ್ಯಪ್ರವರು.

ಪಡ್‌ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮದ್ದತ್ತಗಳಿವೆ. ಅವು ಅತ್ಯಂತ ದುಭಾರಿ. ಜಡೊವುಡಿನ್‌. ದ್ಯುದಿಷ್ಟಿಜಾನೋಸೀಸ್‌. ದ್ಯುದಿಷ್ಟಿಜಿನ್‌ - ಇವು ಅಂಥ ಕೆಲವು ಮದ್ದತ್ತಗಳು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ದುಭಾರಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಒಂದೊಂದೂ ಅನೇಕ ಉಪಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಎಡಗೊಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಉನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈನ್‌ ಮೆಡಿಕಲ್‌ ರಿಸಚ್‌ ಸೆಂಟರ್‌ನ ಡಾ. ದೇವಿ ಕೋಶಿರವರ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವೇನಿಸಿದೆ. ಕಾಪ್ರೋಸಿ ಸಾಕೋರ್‌ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರರೂಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಬಳಸುವ ಅಲ್ಲ ಇಂಟರ್‌ಫರಾನ್‌ ಉಳ್ಳ ಕೆಮ್ಯಾನ್‌ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ಮದ್ದತ್ತನ್ನು ಡಾ. ಕೋಶಿರವರು 200 ಮಂದಿ ಪಡ್‌ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಪರಿಕ್ಷೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಒನ್ ಸೋಂಕುಗಳಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ರಕ್ತಕ್ಷಣೆ ಪಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಶಿರವರು ಪಡೆದ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತರಾದ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಯೇಯ ಸಂಶೋಧಕರು, ಜಂಬಾಬ್ವೆ, ಕ್ಯಾಮರೂನ್ ಮತ್ತಿತರ ಅಣಿಕ್ನೊ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಯಾನ್‌ನ ಪರಿಣಾಮಕೆಂತು ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಯಶಸ್ವಿ ಪಡೆದರೆ ಅದು ಅಶಾದಾಯಕವೇನುತ್ತದೆ. ಪಕೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ದತ್ತಗಳಿಂತ ಉತ್ತಮ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ದತ್ತಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೆಮ್ಯಾನ್‌ ಅಗ್ನಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ದತ್ತಗಳನ್ನು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್‌ ಮೂಲಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಮ್ಯಾನನ್ನು ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕೆಮ್ಯಾನ್‌ ಕೊಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ. ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ 100 ಯುಷ್ಟಿಕ್‌ ಅಲ್ಲ ಇಂಟರ್‌ಫರಾನ್‌ನಂತೆ 10 ವಾರ ಕೊಡುವುದರೂ ಈಗ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಸೋಂಕು ನಿರೋಧಕ ಬಾಳಿಕಣ್ಣ

ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ? ಒಷ್ಟೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಡಾ. ರಿಖ್ಯಾರ್ ಅವರ ಈಚಿನ

ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ “ಇದೆ” ಎನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲತ ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ಗಾಬನ ತಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಸವರಿ. ಆ ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳನ ಮತ್ತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳು ವ್ಯಾದಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳು ಪರಿಧಿಸಲು ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿಕ್ಕು. ಅವರು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಲಿಸಿದ್ದ ರೋಗಕಾರಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಒಂದು. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಗೂತ್ತಾದ ಸ್ವಾರಸ್ಕರ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿರಲಿಲ್ಲ; ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವ್ಯಾದಿಯಾಗಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ.

ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕಡೆದಂತೆ ಅವಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ರೋಗ ಬರದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೋಂಕಿಗೆ ಧೂಮಪಾನ ಮತ್ತು ?

ಅಮೆರಿಕದ ಉತ್ತರ ಕ್ಯಾರೊಲಿನ್‌ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೋವ್ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಕರ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರ ಒಂದು ತಂಡವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ವಿರುವಂತೆ ಲೋಹದ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಗಲಿಸಿ. ಅದರ ತಾಪವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿ. ಯಾವ ತಾಪದ ವರೆಗೆ ಅವರು ಬಿಸಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲಿರೆಂಬುದನ್ನು ದಾಖಿಲೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಬಿಗಿಂತ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಸಹಂತ್ಯ ಮಿತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲವೂ ಮೇಲುಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಅಂದರೆ ಬಿಸಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ನೋವನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಧೂಮಪಾನಿಗಳಲ್ಲಿದೆ ಪರಿಗಿಂತ ಧೂಮಪಾನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಿಸಬಲ್ಲಿರೆಂಬುದು ತೀರ್ಮಾನ. ಹೃದಯಾಫಾತಪಾದಾಗ ಬರುವ ಎದೆ ನೋವನ್ನು ಧೂಮಪಾನಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಧೂಮ ಪಾನಿಗಳು ತಮಗರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಹೃದೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ನರಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ?

ಕೆಲವು ಅನಾಗರಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನರಭಕ್ತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಆಗಾಗ ವಾಟೀನ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಕಾರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದೆ. ಅದರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಪುರಾವೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೋರತಿಲ್ಲ. ಘಾಸೀಲ್ ಆಗಿ

ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿರುವ ಮಾನವ ಮಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷರ ಮೂಳೆಯಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನುಷ ಸಂಬಂಧದ ಅವಶೇಷ ಪತ್ತೆಯಾದರೆ. ಅದು ನಿರ್ವಾದ ಪೂರಾವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅಂಥ ಅವಶೇಷ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

1939ರಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ಮಾಂಟಿ ಸಿಸೀರೋನಲ್ಲಿ ಸೀಳಿರುವ ನಿಯಾಂಡರ್‌ ಮಾನವನ ತಲೆಬಿರುಡೆಯೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಯಿತು. ನರಭಕ್ಷಕರು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷನೊಬ್ಬನನ್ನು ಶಾಯಿಸುವಾಗ ಒಡೆದಮೋದ ತಲೆಬಿರುಡೆ ಎಂದು ಆದನ್ನು ಒಂದು ಪೂರಾವೆಯಾಗಿ ಮುಂದೊಡ್ಡತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಬ್ರಿಟನ್‌ನ 'ನೇಚರ್'

ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಡಾ. ಪಾಲ್. ಜಿ. ಬಾನ್ ಅವರ ಲೇಖನದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ತಲೆ ಬುರುಡೆ ಇದ್ದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಕಂಡುಬಂದ ನೂರಾರು ಮೂಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಮಾನವ ಮೂಳೆಯಲ್ಲ. ಏರಡನೆಯಾಗಿ ಸೀಳಿಹೋಗಿರುವ ತಲೆ ಬುರುಡೆಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕತ್ತೆಕಿರುಬದ ಹಲ್ಲಿನ ಗುರುತು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಲೇಷ್ಟ್‌ಕ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಗುಹ ಕತ್ತೆಕಿರುಬದ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಅದುದರಿಂದ ನರಭಕ್ಷಕರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಒಂದೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕೋಽಪಾದ ಶಿತ್ತ ಕೆಢಿ

—ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ಮನ್ಸಂಗಿ

ಶಿತ್ತ ಸಹೋರಗಳು. ನಾವು ಇಬ್ಬರಿದ್ದೇವೆ: ಎದೆಯ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾದ ಹೃದಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಎಡಕ್ಕೊಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಬಲಕ್ಕೊಬ್ಬರು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅವಳಿಗಳಂತಿದ್ದಾಗ್ನೂ, ಕೊಂಚ ವ್ಯಾತಾಸಪೂ ಇದೆ. ಎಡ ಭಾಗಕ್ಕಿರುವ ನನಗೆ ಎರಡು ಹಾಲೆಗಳಿದ್ದರೆ; ಬಲ ಭಾಗಕ್ಕಿರುವ ನನ್ನ ಸಹೋದರನಿಗೆ ಮೂರು ಹಾಲೆಗಳಿವೆ.

ನನ್ನ ಆಕಾರ ಶಂಕುವನ್ನು ಲಂಬವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಕತ್ತಿರಿಸಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಹೊಸಾಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಪಾಟಲ ವರ್ಣಾವಿರುವೆ. ಬೆಳೆದಂತೆ ಮಾಲಿನ್ಯಪೂರಿತ ವಾತಾವರಣಾದ ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳ ನಿಕ್ಷೇಪದಿಂದ ನನಗೆ ಕವ್ಯ ಕಲೆಗಳ ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಕಲೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಶ್ಯಾಸನಾಳದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಸಹೋದರ ಶ್ಯಾಸಕೋಶವನ್ನೂ ಜೋಡಿಸಲು ಚಿಕ್ಕ ನಾಳಗಳಿವೆ. ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಾಗಿನಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಶ್ಯಾಸನಾಳದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿದೆ. ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಇರಿಸಿದ ಮೃದ್ವಸ್ಸಿಯ ಉಂಗುರಗಳಿಂದ ಶ್ಯಾಸನಾಳದ ಮುಖ್ಯ ಕವಲುಗಳ ರಚನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಲಗಡೆ ನನ್ನ ಸಹೋದರನ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಕವಲು. ಅನೇಕೂಂದು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ. ಈ ನಾಳ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಬಲಾನಿನಂಥ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇವನ್ನು ವಾಯುಕೋಶ ಎಂದು ಕರೆಯುವಿರಲ್ಲ! ಹವೆಯು ಇಂಥ ವಾಯುಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೃದಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಕ್ತವು ಅಕ್ಷಿಜನನ್ನು ಒಿರಿ ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯುತ್ಸ್ಕೇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುವಯು ಕಾರ್ಬನ್ ದ್ಯುತ್ಸ್ಕೇದನ್ನು ನಿಶ್ಯಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚಿಸಿ ಹೊರಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಶುದ್ಧಿಕರಣಗೊಂಡ ರಕ್ತವು ಹೃದಯದ

ಎಡಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವ ಅವರಣಿದೆ. ಎದೆಯ ಗೋಡೆಯೊಂದಿಗಿನ ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಈ ಪಕ್ಕ ಪೂರೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಸದಾ ಕಾರ್ಯನಿರತ. ನಿಮ್ಮ ಉಸಿರಾಟದೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮಿನಿಟೆಗೆ 15 ಸಲ ಸಂಕೋಚನ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುವೆ.

ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಫಾಸಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಸಿಗರೆಟ್‌ಪು ಸೇದುವುದು ನನಗೆ ಉರಿತ್ವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ದೀಪ್ರಾ ಕಾಲದ ಮಲಿನತೆಯಿಂದ ನಾನು ರಿಪೇರಿಯಾಗಲಾರದಪ್ಪು ಹಾಳಾಗುವೆ.

ಕೆಲಪ್ಪೆಮೈ ನನಗೆ ಅಸ್ತುಮಾದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಸಾತ್ ಪರಕೀಯ ವಸ್ತು ಶ್ಯಾಸನಳಿಕೆ ಸೇರಿ ಆದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹವೆಯ ಸರಬರಾಜು ಆಗಲಾರದು. ಒಿಗಾಗಿ ಆ ಭಾಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರದು.

ಕ್ಷಯದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯಾ ಇಲ್ಲವೇ ವೈರಾಗ್ಯಿಂದಲೂ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಗಳು ಅಧವಾ ಕಾಯಿಲೆ ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ಒಿಗಾದಾಗಲೀಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ವೈದ್ಯರ ಬಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀ ನನಗಾದರೆ ನಾ ನನಗೆ.

— ಎ. ವಿ. ಜೆ.

ಎ.ವಿ. ಗೋವಿಂದ ರಾಬ್. 201 ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಅಸ್ಟ್ರೇಟ್ ರಸ್ಟ್, 10 ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ಟ್, 2ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ಟ್. ಶುವೆಂಪು ನಗರ. ಮೈಸೂರು 570023 ಇವರಿಗೆ 1 . 5 . 92ರ ಒಳಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಅಂಬಿ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಬಿಸಿ. ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಇರುವ ಈ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇರುವ ಮೊದಲ 'ಎಲ್ಲ ಸರಿ' 25 ಪ್ರವೇಶಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಬಿಸಿದವರ ವಿಳಾಸ ಪ್ರಕಟಿಸಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಧೇಯ ಶಾಲಾ ವಿಳಾಸ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು.

ಏಪ್ರಿಲ್ 1992, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

- ಸ್ವಂಭಾಕ್ಷತ್ಯಿಯ ಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ತುಂಡೊಂದು ತೇಲುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರಗಿದಾಗ ಜಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ವಿನಾಗುತ್ತಿದೆ?
- ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಹೂವುಗಳ ಬಣ್ಣ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದು?
- ಉತ್ತರ ಧುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ದಕ್ಕಣ ಧುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ (ಸುಮಾರು 17,500 ಕ.ಮೀ. ದೂರ) ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಪಕ್ಷಿ ಯಾವುದು?
- ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉದ್ದವಾದ ಎಲುಬು ಯಾವುದು?
- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- ಚಂಡಮಾರುತದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಉಂಟಾದಾಗ ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವ ಆನಿಲ ಯಾವುದು?
- ಹವಳಗಳ ಪ್ರಧಾನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಘಟಕ ಯಾವುದು?
- ಲಂಬಕೋನ ತೀಭುಜಪ್ರೋಂದನ್ನು ಅದರ ವಿಕಾಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭುಜವನ್ನು ಅಕ್ಷವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ದೊರೆಯುವ ಘನಾಕೃತಿ ಹೆಸರಿಸಿ.
- ತಾನು ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರೇನು ?

- 'ವಿದ್ಯುತ್ತಕ್ತಿಯ ಜನಕ' ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

ಫೋಟೋಫಾರ್ಮೆ:

ನವೆಂಬರ್ 1991 ಸಂಚೇಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 40 ಮಂದಿ ಉತ್ತರ ಕಳುಬಿಸುತ್ತಿರೂ 'ಎಲ್ಲ ಸರಿ' ಉತ್ತರ. '9 ಸರಿ ಉತ್ತರ '8 ಸರಿ' ಉತ್ತರ ಯಾರೂ ಕಳುಬಿಸಿಲ್ಲ.

ಮಾಚೋ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು:

- ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತದೆ
- ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯ
- ಭೂಗ್ರಹಣ
- ಅಮೋನಿಯಾ
- ಕಾಂಡ
- ಕಾವಲೂರ್
- ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋವೆಲೆಂಟ್ ಬಂಧ
- ಪಾಶ್ಚರ್ಯಾ
- ಕ್ರೋಮಾಟೋಗ್ರಫಿ
- ಅಂಟಿ ಲಾರೆಂಟ್ ಲೆವಾಸ್ಟೆ

ಗೂಡಿನ ‘ಹತ್ತೆ’

—ಶ್ರೀಮತಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್

ತನ್ನದೇ ಗೂಡಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು. ತಮ್ಮ ಗೂಡಿನ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಒಂಸೆಕೊಡುವುದು. ಕೆಂಗೆ ಇಡೀ ಗೂಡು ಹಾಳಾಗುವ ತನಕ ಯಾದವೀಕಲಹ ನಡೆಸಿ. ಒಂದನ್ನೊಂದು ಸದೆಬಡಿದು ಕೊಂಡು ವೈಭವವಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಇಡೀ ಗೂಡಿನ ನಾಶ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಣಜಗಳಿವೆ. ಇವ ಕಟ್ಟಿವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೂಡಿನ ನಾಶವೂ ಕೊನೆಗೆ ಓಗೆ. ಗೂಡಿನ ಕಿರಿರಾಣೆ ಮಾತ್ರ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಡಲು ಬೇರೆದೇಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಣಜದ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲಾಜಾಕೆಂಬ್ ಎಂದು. ಇದರ ಗೂಡು ಸ್ವೂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದುದೇನಲ್ಲ. ಕಾಡಿನ ಕೆಲವು ಸಸ್ತನಿಗಳು ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ನಿವಾಸ.

ವೆಸ್ತುಲಾ ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಾಮ. ವೆಸ್ತುಲಾದ ಮ್ಯಾಹೋನಿನ ಬಣ್ಣದ್ದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕವ್ವು ಮಣ್ಣಿಗಳು. ವೆಸ್ತುಲಾ ವಸತಿಯ ರಾಣೆ ವಸಂತಕಾಲದ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚಿಟ್ಟುವಟಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸಸ್ತನಿ ಕೊರೆದ ಸುರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಸಂಸಾರ ಆರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಮೊದಲು ಹಲವಾರು ಇಂತಹ ಸುರಂಗಗಳ ತನಿಖೆ ಹೊಡಿ ತನಗೆ ಸೂಕ್ತಪೇಸಿಸಿದ್ದರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಾರಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ.

ಮೊದಲು ರಾಣೆ ತನಗಾಗಿ ಬಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಪತ್ವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುಳು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುರಂಗದ ಬಂದು ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ ತೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಹೊರಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವುಳು. ಕಡಿದ ಪುರದ ಕೊರಡನ್ನು ಆರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಿಬಿರುಗಳನ್ನು ಕೇರೆದು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ದವಡೆಯಿಂದಲೇ ನಾದಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಸೂರಿನ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸೂರು ಒಳೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಆಬ್ದಿದನೆಯಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಆದಕ್ಕೆ ಕಂಬಿಗಳು. ಕರ್ಮನುಗಳ ಆಸರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಉರುಳಿಸಿ ತಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಥವಾ ಆವನ್ನು ಗೂಡಿನ ಗೋಡೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಓಗೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮಹಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂತಸ್ತು ಕಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದರೆ ಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವೆಸ್ತುಲಾ ವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಗೆಯೇ. ಮೊದಲು ಮಹಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಮನೆ. ನೋಡಲು ಅಂದವಿಲ್ಲದಿಧ್ವರೂ ಇವುಗಳ

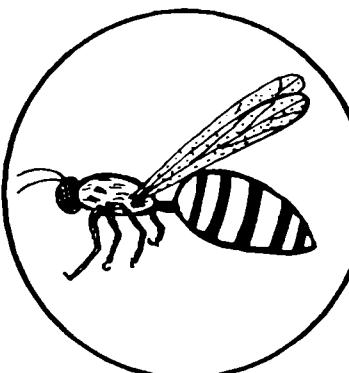
ಗೂಡುಗಳು ದೃಢವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಳೆಯದಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಕೋಣೆಗಳ ಸ್ವಾಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತಲೆ ಕೆಳಗಾದ ಬಟ್ಟಲುಗಳಿಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೂರಿಗೆ ಅಂಟಿದಂತೆ ರಾಣೆ ರಚಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾಳೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಒಡೆದು ಮರಿಗಳು ಹೊರಬಂದ ಮೇಲೆ ಗೂಡಿನ ವಹಿವಾಟನ್ನು ವಹಿಸೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸರಾಸರಿ 5000 ಕಣಜಗಳಿರುವ ಇಂತಹ ಬಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚಿಕ್ಕ ನಗರದಂತೆ ಕೆಲಸವ್ಯೋ ಕೆಲಸ. ಕೇಟೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಕೆಲಸಗಾರ ವೆಸ್ತುಲಾಗಳು ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ವಸತಿಯಿಂದ ಅಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ವೇಳೆಗೆ ರೀವಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಗಂಡು. ಹೇಳ್ಣಿ ಕೇಟೆಗಳು ಹೊರಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ಹೇಳ್ಣಿಗಳೇ ಮುಂದಿನ ವಸತಿಗಳ ರಾಣೆಕೇಟೆಗಳು. ಇವು ಹೊರಬಿದ್ದ ಬಳಿಕ ತಾಯಿಗೂಡಿನ ರಾಣೆ ಕೇಟದ ಚಿಟ್ಟುವಟಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಏದುಸಿರು ಬಿಡುವಂತೆ ಕಷ್ಟವಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಗೂಡಿನ ಅಂತ್ಯದ ಆರಂಭ.

ಆಗ ಗೂಡಿನ ಕೆಲಸಗಾರ ಕೇಟೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಾಡಾಡಲು ಶುರುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮರಿಕೇಟೆಗಳ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಗೆಯ ಹುಣ್ಣು ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದವ್ಯೋ ಅಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂಸಿ. ನಲ್ಲಿಗೂಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರ ಕೇಟೆಗಳು ಆಹಾರ ಮಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವ್ಯೋ ಅಲ್ಲ ಕೊಳ್ಳಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟ ಸೇನೆಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಗೂಡನ್ನೇ ಲೂಟಿಹೊಡೆಯುತ್ತವೆ. ಗೂಡನ್ನು ಕಂಡ ಕಂಡಂತೆ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ರಾಣೆ ಕೇಟವನ್ನು ಕೊಂಡುಹಾಕುತ್ತವೆ.

ಈಗ ಇಲಿಗಳು. ಸಾವಿರಕಾಲು ಹುಳು (ಮಿಲಿಷೀಡ್) ಜೀಡ ಮುಂತಾದವು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಉಳಿದ ವೆಸ್ತುಲಾಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಗೂಡನ್ನು ನಿರ್ಮಾಮಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೊರಗೆ ಹೋದ ರಾಣೆಕೇಟೆಗಳು ಗಭರಹೊತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆದೆ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರೆ ಆ ಗೂಡಿನ ಅಂತ್ಯವೂ ಹೀಗೆಯೇ.

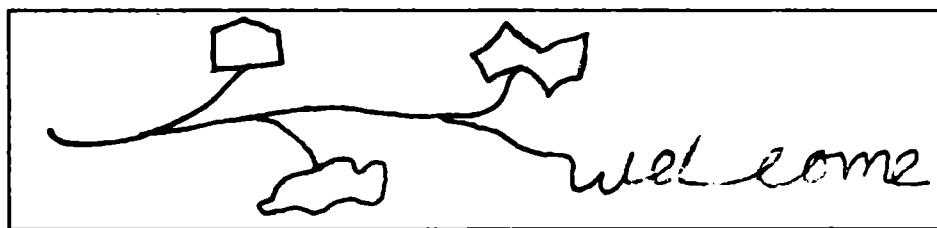
ಚೆಂಡೀಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಿಗಳು

- ಎಂ. ಆರ್. ನಾಗರಾಜು

ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು : ಒಂದು ಬಳಿಯ ಹಾಳಿ, ಫೆರಿಗಂ, ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪು (ಗ್ರಂಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು), ಚೆಂಡಪೊಟ್ಟು.

ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ: ಒಂದು ಅಗಲವಾದ ಶುಭ್ರ ಬಳಿಯ

ನಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿದಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಮೋಚನ ಪ್ರಯೋಗ ವಿಷಾಂಗ ಕಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾಗದ ಉರಿಯಲು ಬೇಕಾಗುವ ಆಕ್ಷಿಜನನ್ನು ಗಾಳಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾರದು. ಆದರೆ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪು ವಿಭಜನೆ ಮೊಂದಿ ಆಕ್ಷಿಜನ್ನನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉರಿಯುವಕ್ಕೆ

ಹಾಳಿಯನ್ನು ಮೇಚನ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಆದರ ಮೇಲೆ ಫೆರಿಗಂ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಗೆರೆಯಿಂದ ಮೂಡಿಸಿದ ಚಿತ್ತವನ್ನೂ ಪದವನ್ನೂ ಬರಿಯಿರಿ. (ಚಿತ್ತ 1 ನೋಡಿ) ಪದ ಬರೆದರೆ ಪ್ರತಿ ಆಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಆದರ ಮುಂದಿನ ಆಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಸಂಪರ್ಕ ಏರುವುದನ್ನು. ಆ ಸಂಪರ್ಕ, ಪದದ ಕೊನೆಯ ಆಕ್ಷರದ ವರಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪದವನ್ನಾಗಲೇ ಬರೆಯಬಹುದು. ಚಿತ್ತ ಬರೆಯವಾಗಲೂ ಇದೇ ತತ್ತ್ವ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಫೆರಿಗಂನಿಂದ ಬರೆದ ಗರೆ ಆರುವ ಮೊದಲೇ ನುಣ್ಣಿಗೆ ಪುಡಿನಾಡಿದ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪನ್ನು ಫೆರಿಗಂನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಗೋಂದು ಆರಲು ಬಿಡಿ. ಬಳಿಯ ಹಾಳಿಯ ಮೇಲೆ ನೀವು ಅಂಟಿಸಿರುವ ಬಳಿಪ್ಪಡಿ ಖಂಡಿತ ದೂರದಿಂದ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಳಿಯ ಹಾಳಿಯನ್ನು ಬೋರಲು ಹಾಕಿ ಮೊದಲ ಬಿಂದುವನ್ನು ಮಸಿಯಿಂಧ ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಿಮ್ಮ ಗಳಿಯರನ್ನು ಕೆಡು ಅವರಿಗೆ ಚೆಂಡಪೊಟ್ಟು ನೀಡಿ ಆರಂಭ ಬಿಂದುವನಲ್ಲಿ ಸ್ತುಲ್ಪ ಬೆಂಕಿ ತಾಗಿಸಲು ಹೇಳಿ. ಆಗ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ಞಾಲೆ ನೀವು ಬರೆದ ಚಿತ್ತದ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿದು ಕಾಗದವನ್ನು ನೀವು ಬರೆದ ಗರೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊರೆದು ರಂಧ್ರಗೊಳಿಸುವುದು.

ತೀವ್ರಾನ : ಉರಿಯ ಚಲನೆಯ ದ್ವಿತ್ಯನ್ನು ನೀವು

ಪೂರಕವಾಗುವುದು.

(ಉರಿಯವ ಕಾಗದದ ಶಾಖೆ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪನ್ನು ವಿಭಜಿಸಲು ಸಾಧಾಗುವುದು)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಡಬೀಕಾದ ಅಂಶ :

1. ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತಾಗಿಸುವ ಮುಂಚಿ ಆಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪೇಪರು. ಅರಿವೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಾಗದಂತೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.
2. ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಟಾಕಿಯ ಮದ್ದನ್ನೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಳಿ ಹಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮದ್ದನ್ನು ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದರಿಂದ, ಮದ್ದಿನ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಲುವ ಕಾಗದ ಬಳಸಬೇಕಾಗುವುದು.
3. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಚಲ್ ಕರಗತವಾಗುವುದಗ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ದೊರೆಯಿಂದ ಇರಬಹುದು. ಮರಳಿ. ಮರಳಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಈ ಕೆಲೆಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.
4. ಇದೇ ಕಾಗದವೇ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡುಬಿಡದಂತೆ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಯ ಜ್ಞಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಂಡವೇ ಸೋಕಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ಈ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಪಟಾಕಿ ಮದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟುಪ್ಪಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರಿತಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ?

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪಗಳು ನುಸುಳುವುದುಂಟು. ಅವು ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ತಾನೆ? ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದವ ಕೆಲವು ಚಿಂಗಿವೆ:

1) ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ - 1990 : ಸ್ಕೂಲ್ ಮೋಷನ್ ತಂತ್ರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೀಡಿದ ವಿವರಕೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಮುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 8 ಫೇಮುಗಳಂತೆ ಕೆಮೆರದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಗದಲ್ಲೇ ಅಂದರೆ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 16 ಫೇಮುನಂತೆ ಒಡಿಸಿದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಚಲನೆ (ಭಾಸ್ವಾಮೋಷನ್) ಯನ್ನು ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ 48 ಫೇಮ್‌ಗಳಂತೆ (ಅಂದರೆ 16 ಫೇಮ್‌ಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ) ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ರಾನಲ್ಲಿ ಒಡಿಸಿದರೆ ನಿರಾನ ಚಲನೆ (ಸ್ಕೂಲ್ ಮೋಷನ್) ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. (ಸೂಚಿಸಿದವರು: ಪಿ. ಪ್ರಭಾಕರ. ವಿಜ್ಞಾನ ಸಹಕಿಕ್ತಕ. ಶ್ರೀರಘ್ರಾಂ)

2) ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಮೇ 91 : 'ಪ್ರಶ್ನೆ - ಉತ್ತರ'ದಲ್ಲಿ ವೈರಸುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿರ್ಜ್ಞವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಜೆವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರೋಟೀನ್ ಕವಚದೊಳಗೆ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ - ಇದು ವೈರಸ್ ರಚನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಜೀವಂತ ಕೋಶಕ್ಕೆ ವೈರಸ್ ಅಂಟಿಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಕೋಶ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊರೆದು ರಂಧ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಆ ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ವೈರಸಿನ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಕೋಶದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಕೋಶದೊಳಗಿನ ಜೀವ ದೃಷ್ಟಿಂದ ಅನೇಕಾನೇಕ ವೈರಸುಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲದು.

(9ನೇ ಪ್ರಾಟಿಂದ)

ನೀರಿನೊಳಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅನೇಕ ಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಾತಿ ಪಾಯಗಳಿಗೆ ಜಲ ನೀರೋಧ ಪ್ರೋಟೋಲ್ಯಾಂಡ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಗುಣವನ್ನು ಈಗಲೂ ಬಳಸಬೇಕು. ನೀರೊಳಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೆಟ್ಟಿಡಗಳಿಂದರೆ ಅನೇಕ ಕ್ವೀಟ್‌ಗಳು, ಲೈಟ್‌ಹೋಂಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು, ಕ್ಯಾಲಿ ರಿಗಾಗಳು ಇತ್ತೂದಿ. ಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಾತಿನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಟ್ರೋಬ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಗರದಾಳ್ಕೆ ಅಥವಾ ನದಿ ತಳ್ಳಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಾತಿ 'ಸೆಟ್' ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಾತಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನೀರು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ 'ಜೆಲ್'ಯಂಥ ವಸ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ. ಇದು ಕಣಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.

3) ಬಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಜುಲೈ 1991 : 'ಸಸ್ತನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಠಿಪನ್' ಎಂಬ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಸಸ್ತನಿಯ ಚಿಮ್ಮಡಿ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಗಂಥಿಗಳಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಅದರೆ ಅವು ಇರುವೆಬಾಗಳಲ್ಲ. ನೀರಾಡಿಯ ಸಣ್ಣ ವಾತಿಗಳನ್ನು ಅವು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಇರುವ ತಿನ್ನುವ, ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಸಸ್ತನಿ ಬೇರೆಯೇ - ಅದು ಎತ್ತಡೆ.

ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವೀಕ್ಕೆಜ್‌ಗಳು : ಇವನ್ನು ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಎ. ಪಾಟೀಲ. ಮರಳೀ ಕುಟ್ಟಿ ತಮಗೆ ಹಂಡ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ;

1. 'ನಾನೊಂದು ದಿನ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಕೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು. ಆಗ ಲೋಟದ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಪ್ರಯಿಂದ ಕಾರಂಜಯ ಹಾಗೆ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳು ಮೇಲೆ ನೆಗೆದು ಕೆಳಗೆ - ಆದೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುವು. ಇದಕ್ಕೆ? ದುಬು ದುಬು ಎಂದು ಸದ್ರಿಸೊಂದಿಗೆ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬುವಾಗ ಗಾಳಿಯ ಗುಳ್ಳಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ನೀರಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿರಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒತ್ತುಡ ಭರಿತ ಗಾಳಿಯ ಗುಳ್ಳಿಗಳು ಮೇಲೆ ಬಂದು ಒಡೆಯುವಾಗ ಅವಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳು ಹಾರಿರಬೇಕು?'

2. 'ಜನರು ದೃಷ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ದೋಸೆ ಕೆಮ್ಮೊಗ್ಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೋಟೆಲಿನ ದೋಸೆ ತಯಾರಕ ದೋಸೆ ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟ್ ಮುಖ್ಯತಾ ಹೇಳಿದಾಗ ಯೋಚಿಸಿದೆ : ದೋಸೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ಲೇಟನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ದೋಸೆಯಿಂದ ಬರುವ ನೀರಾವಿ ಪ್ಲೇಟಿನ ಒಳಗಡೆ ಸುತ್ತಾಡಿ ದೋಸೆಯ ಮೇಲ್ವಾಗವನ್ನು ಕಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ತಳಭಾಗವು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಕಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೋಸೆ ಹಂಚಿಗೆ ಅಂಟಿ ಹಾಗೆ ಮೇಲೇಳಬಲ್ಲದು - ಅಲ್ಲವೇ?' ■

ಮೂರ್ಖಾಲ್ಯ ಗಂಬೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ 'ಜೆಲ್' (ಅರ್ಥಾತ್ ಸಸ್ತನಿ ತಿಳಿಯ ಒಂದು ಅಸ್ಟ್ರಟಿಕ ದ್ವಾರಾ) 'ಲತಾತಂತು'ಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಇವು ಪ್ರತಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಣಗಿಂದಲೂ ಹೊರಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆಚುಬಾಚನ ಕಣಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಡುವ ಲತಾತಂತುಗಳು ಸೇರಿ ಪರಸ್ಪರ ಹೆಚ್ಚೆದೊಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದ ಮರಳು ಅಥವಾ ಮತ್ತು / ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿದಿಯುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಅಥವಾ ವಾರಗಳ ಅನಂತರ ಈ ಲತಾತಂತುಗಳು ದೃಢವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹುತೇಕ ನಷ್ಟಿಗುಜ್ಜು ಮಾಡಲಾದ ಈ ರೀತಿ (ಯಲ್ಲಿ) ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಲತಾತಂತುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೀರ್ವಡಿಸಬಹುದು. ಕಾಂಕ್ಷೀಕ್ರಾತಿ ಈ ದೊಬ್ಬಲ್ಯಾದಿಂದಲೇ ಉಣಿನ ಸರಳಗಳಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ಷೀಯನ್ನು ಬಿಲಬಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ■

ಎರಡು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳು

— ಎನ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಗಿರಿನಾಥ್

1. ಎರಡು ಅಂಕೆಗಳ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 36. ಇದನ್ನು ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆ a ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ.
2. ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೊದಲ ಅಂಕೆಗೆ 2 ಸೇರಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕೆ ಹಾಗೇ ಇರಲಿ. 56 ಅಗುತ್ತದೆ. ಇದು b ಆಗಿರಲಿ.
3. ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೊದಲ ಅಂಕೆಗೆ 1 ಸೇರಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕೆಯಿಂದ 1ನ್ನು ಕಡೆಯಿರಿ 45 ಅಗುತ್ತದೆ. ಇದು c ಆಗಿರಲಿ.
4. ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೊದಲ ಅಂಕೆಗೂ 1 ಸೇರಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕೆಗೂ 1 ಸೇರಿಸಿ. ಅದು 47 ಅಗುತ್ತದೆ. ಇದು d ಆಗಿರಲಿ.
5. a, b, c, dಗಳನ್ನು ತಿರುಗುಮುರುಗು ಮಾಡಿದಾಗ ಬರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ A, B, C, Dಗಳಿಂದ ಕರೆಯೋಣ.

ಯಾವುದೇ ಎರಡಂಕೆಗಳ ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಗೊಂದರಿಂದ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೂರು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ತಿರುಗುಮುರುಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದರೆ ಅಪ್ಪಂಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಮೀಕರಣವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು: $aA + bB = cC + dD$

ನಿಮಗೆ ಬಂದ ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲಿನಂತೆ ಮುಂದುವರಿದು ಮೇಲಿನ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಮೀಕರಣ ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ. ಸರಿ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

I ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆ 50 ಆಗಿರಲಿ. ಅದು a + b = 70 ಸರಿಯಷ್ಟು. c ಸಂಖ್ಯೆಯ ದಶಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 6 ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ -1 ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ c = (6 × 10) - 1 = 59. d = 61 ಅಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ತಿರುಗುಮುರುಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ. A = 05; B = 07 c ಸಂಖ್ಯೆಯ ದಶಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ -1 ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 6 ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ c

$$= -10 + 6 = -4. D = 16$$

ಈಗ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

$$aA + bB = cC + dD$$

$$(50 \times 05) + (70 \times 07) = (59 \times -4) + (61 \times 16)$$

$$\text{ಆದುದರಿಂದ } 250 + 450 = -236 + 976$$

$$\text{ಆದುದರಿಂದ } 740 = 740 \text{ ಸರಿಯಷ್ಟು}$$

ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ನಘಗೆ ಬಳಕೆ ಇರುವುದು ಏನಿದ್ದರೂ ಧನಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಯಾಂ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು. c ಮತ್ತು C ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಧನ; ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ ಯಾಂ. ಇದು ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷ.

II ಮೂಲ ಸಂಖ್ಯೆ a = 94 ಎಂದಿಟ್ಟುಹೊಳ್ಳಿ. b ಸಂಖ್ಯೆಯ ದಶಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 11, ಏಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 4 ಇರಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ b = 114. c ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದಶಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 10, ಏಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 3 ಇರಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ c = 103. ಇದೇ ರೀತಿ d = 105.

ಈಗ ತಿರುಗುಮುರುಗ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ. A = 49; Bಯಲ್ಲಿ ದಶಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 4. ಏಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 11 ಇರಬೇಕಾದುದರಿಂದ B = 51. ಅದೇ ರೀತಿ C = 40 ಮತ್ತು D = 60.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಿಸಿದ ಸಮೀಕರಣದಲ್ಲಿ

$$aA + bB = cC + dD$$

$$(94 \times 49) + (114 \times 51) = (103 \times 40) - (105 \times 60)$$

$$\text{ಆದುದರಿಂದ } 4606 + 5814 = 4120 + 6300$$

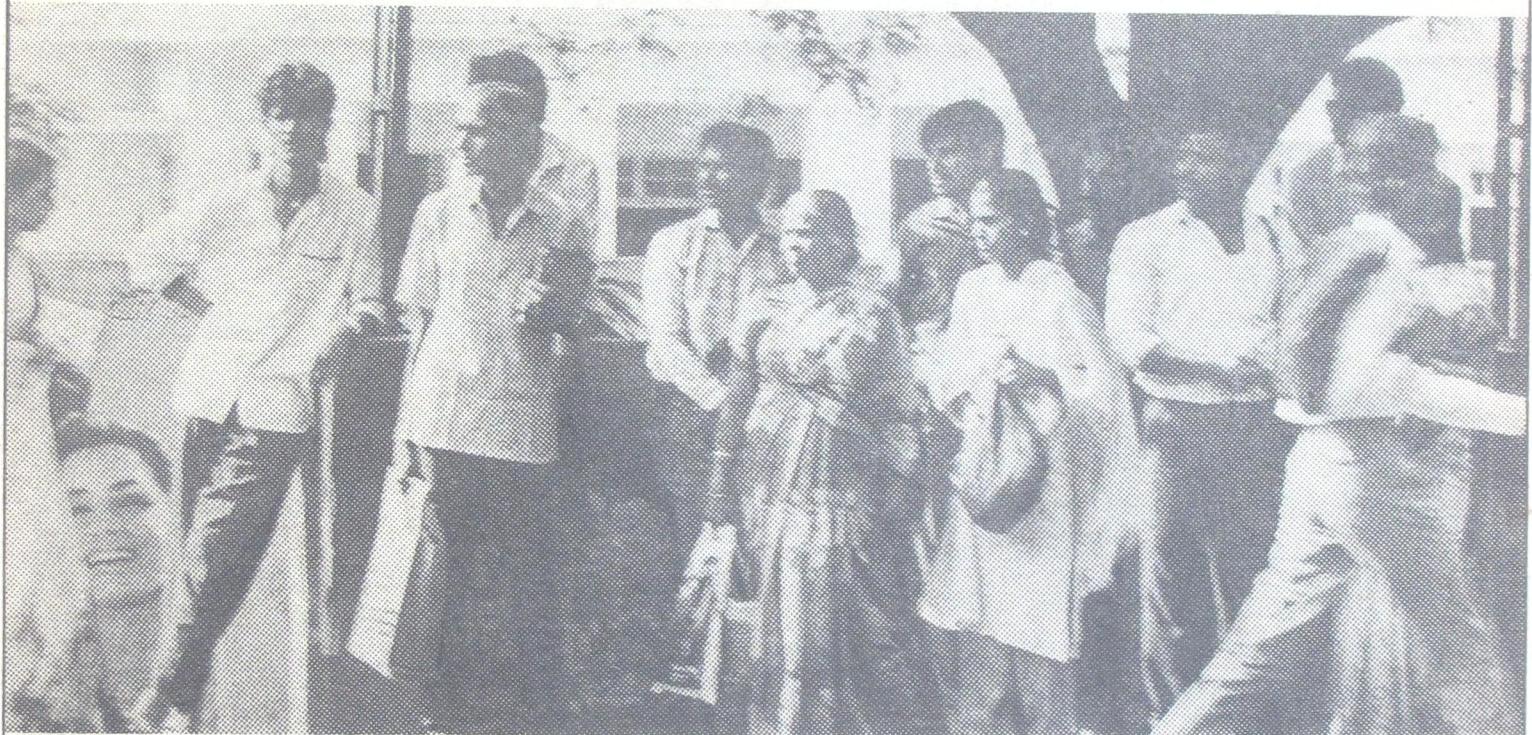
$$\text{ಆದುದರಿಂದ } 10420 = 10420$$

ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಕ ಮತ್ತು ದಶಕ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಂಕಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎರಡೆರಡು ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯ.

8. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಬಿ. ಎಚ್. ಇ. ಎಲ್. ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲೊ ವಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ೯೦ಧನಕೋಶವನ್ನು ಅಭಿವರ್ದಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಗುಜರಾತಿನ ಟಿನ ಎಂಬಲ್ಲಿ 550 ಕೆಲೊ ವಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪಹನ ಗಿರಣಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ತಿಂಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.
19. ತಮಿಳನಾಡಿನ ಕೂಡಂಗುಲಮಾನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಷಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಾವರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಆದನ್ನು ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾಷಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
24. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು 1992ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಂತ್ರನ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಾಗಿ ಎಂಟು ಪ್ರಶ್ನೀಯಗಳನ್ನು ಉಪನ್ಯಾಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಿರ್ಯಲಿನಾ ಪಾಟಿಯ ಬುಹತ್ ಕ್ಷಮಿಕೆ. ಲಾಡಿ ಮತ್ತು ಹಾಳಿಗಳಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಫ್ಯೂಟ್. ದಾರುವಿನ ಬದಲಿ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಗಾಜು ಸಬಲಿತ ಜಿಫ್‌ಮ್‌. ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಗಾಸೆಯ ಪಲ್ಲಿಂಗ್. ಒಂದು ಹೊಸ ಪಾಲ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾಲ್ಟ್‌ಟ್‌. ಉಷ್ಣ ಏಡ್ಯೂಲ್ ಸ್ವಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿನುವ ಹಾರು ಬೂದಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿ. ಕ್ಷಯಿಂದ ಸತ್ಯಸುವ ಚೆಸ್ಕ್ರೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಂತರ ಪ್ರೋಸೆಸರ್ ಕಟ್ಟಡ ಫಟ್‌ಕ - ಈ ಎಂಟು ಪುರಸ್ಕಾರ ತಂತ್ರನಗಳನ್ನು ಅಭಿವರ್ದಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸೆನ ಮುರುಗಪ್ಪ ಟಿಟ್ಟ್‌ಯಾರ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇಂದ್ರ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ (ನವ ದೇಹಲಿ). ಕೇಂದ್ರೀಯ ಗಾಜು ಮತ್ತು ಸಿರಾಮಿಕ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ. ಜೋರ್‌ಎಂಟ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಶೋಧನಾಲಯ. ಧನಬಾದಿನ ಕೇಂದ್ರೀಯ ೯೦ಧನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ. ಮಂಡ್ಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್. ಬ್ರೂ. ಸ್ಕ್ರೀಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಕಾಲೀಜ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಟೇಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಈ ಎಂಟು ಸಂಸ್ಟೇಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕನಾಂಟೆಕದವು.
26. ರುಖಾರಿಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 37 ಮೀಲಿಯನ್ ಟನ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿಗೆ (ರೂ 1100 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ್ದು) ಬೆಂಕಿಯಿಂದಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಅಮೆರಿಕದ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದೆ. ರುಖಾರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ 17.32 ಚದರ ಕಿಮಿ. ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ 70ಕಡೆ ಬೆಂಕಿ ಎದ್ದಿದೆ.
27. ಅಧಿವಾಹಕ ಕಾಂತದಿಂದ ಮುಂದೂಡ್ಲಿದ್ದ 280 ಟನ್ ತೊಕೆ ಹಾಯಿ ನೇಂಜೆಯನ್ನು ಇಂದು ಜಪಾನಿನ ಕೋಬಿ ಹಡಗು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಈ ತರಹದ ಚಾಲನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನೇಂಜೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಥಮದಾಗಿದೆ.
29. ಬರೋಡ ನಗರದ ಹೆಂರಪಲಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಾರವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಕೆರಣ ಸ್ವಾವರ ಕಾರ್ಯ ಎಸಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊಬಾಲ್ಟ್ - 60 ವಿಕರಣ ಪಟ್ಟಿ ಆಕರದಿಂದ ಗ್ರಾಮಸಾರವನ್ನು ಉಪಚರಿಸುವಾಗ ರೋಗಾನುಗಳು ಸಾಯುವುದರಿಂದ ಉಪಚರಿತ ಗ್ರಾಮಸಾರದಿಂದ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.
30. ಅಮೆರಿಕದ ವ್ಯಾಧಕೇಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಆಯ್ದು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಟೇಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿನುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೇರದು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲಿದೆ. ತಿರುವನಂತಪುರದ ಶ್ರೀ ಚಿತ್ರಾ ವ್ಯಾಧಕೇಯ ಕೇಂದ್ರ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಟೇಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.
- ಅಮೆರಿಕದ ದಿಸ್ಕ್‌ಪರಿ ಪ್ರೋಮೆಲಾಳ ಕ್ಷಾಲಿಪ್ರೋನ್‌ಯಾಯದ ಎಡ್‌ಪ್ರೋ ಏರ್ ಫೋಸ್‌ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯತ್ತು. 8 ದಿನಗಳ ತನ್ನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಅದು 128 ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿತ್ತು ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಿತ್ತು. 5.8 ಮೀಲಿಯನ್ ಕಿಮಿ. ದೂರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿತು. ಇದರದು 45 ನೇ ಲಾಳ ಪಯಣ.

(23ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಮುಂದೆ ಬರುವ ಬಸ್‌ಗೆ ರೇಡಿಯಲ್ ಟ್ಯೂರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾ?

ರಾಜ್ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಸ್‌ಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾಯು
ತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೋದು ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರದ ಸಂಭ
ವವೇ ಹೆಚ್ಚು. 1986ರಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ
ಗಳ ಬಸ್‌ಗಳು ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಒಡಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಮೊಖ್ವಾಗಿ, ವಿಕ್ರಾಂತ್
ತಯಾರಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ
ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.
ಇವುಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ನಂತರ,
ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ
ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
ಉಕ್ಕಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ ಭಾರತದ
ಪರಮೇಶ ಟ್ರೈ ಮತ್ತು ಬಸ್ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು. 1983ರಷ್ಟು
ಮೊದಲೇ ವಿಕ್ರಾಂತ್ ಹೇಗೆ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು; ಸೂಕ್ತ ಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ

ಟ್ರೈಗಳು ಮತ್ತು ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ
ಆಲ್ ಸ್ಟ್ರೀಲ್ ರೇಡಿಯಲ್‌ಗಳು
VIKRANT
ನಿಂದ ಮಾತ್ರ

ಅವುಗಳು ಇಂಥನ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಖಚಿತಗಳನ್ನು
ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಟ್ಯೂರ್‌ಗಳಿಗಂತ ಹೇಗೆ
ಅವು ಬಹಳ, ಬಹಳ ದೀಘಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತವೆ
ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಲ್ಲಾ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು. ವಿಕ್ರಾಂತ್ ತಾಂತ್ರಿಕ
ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದಿರುವ ಅವಾನ್
ಸಂಸ್ಥೆ ಯ.ಕೆ.ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅರ್ನಾನ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು
ತಿಳಿಯಲು ಬಹುಶಃ ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸು
ತ್ತೀರಿ. ವಿಕ್ರಾಂತ್ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ
ತೆರುಣ ಟ್ಯೂರ್ ತಯಾರಿಕಾ
ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ವಿಕ್ರಾಂತ್‌ನ
ಟ್ಯೂರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವೂ ಏಕೆ ಪ್ರಯೋ
ತ್ತಿಸಿ ನೋಡಬಾರದು. ವಿಕ್ರಾಂತ್, ರೇಡಿಯಲ್‌
ಗಳನ್ನು ಅಮೆರಿಕ, ಯುಕೆ, ಅಫ್ರಿಕಾನಿಸ್ತಾನ
ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಷ್ಟು
ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನ - ಉತ್ತರ

1. ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಉಟ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಮಲಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಉಟ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ವಮಿಸುವುದು ಒಳ್ಳಿಯದಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೇ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ಇದರಿಂದ ತೋಂದರೆ ಏಕೆ?

- ಅಮೃತ. ಚಿಂತಾಮನೆ

ದೇಹದ ಚಟುವಟಿಕೆ. ದೇಹದೊಳಗೆ ಜೀವದ್ವಾದ ಉಪಚಯ (ಒಟ್ಟುಯಿಸುವಿಕೆ) ಮತ್ತು ಆಪಚಯ (ಅಳಿವು)ಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಈ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಮ್ಮ ಪರ್ಯಾಫರಣದ ಉಷ್ಣತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹಗಲಿನ ಅವಧಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದಿನದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಟ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಜರರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೆದುಳಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮಂಪರು ಬರಬಹುದು (ಸೇಕೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರಿಣಾಮು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು). ಆಗ ಒಂದಿಸ್ತು ವಿಶ್ವಮಿಸುವುದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಒತ್ತ. ರಾತ್ರಿ ಉಟವಾದ ಮೇಲೆ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸಿಗುವ ನಡುಗೆ ಮುಂತಾದ ಕೇಳಣಣನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಟ್ಟಿ ನುಸುಳಾಗುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ನಿದಿಸುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ದ್ಯುಪಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀಣಾಕ್ಷಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕು. ಪರ್ಯಾಫರಣದ ಉಷ್ಣತೆಯೂ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಉಟದ ಅನಂತರ ನಡುಗೆಯಂಥ ಚಟುವಟಿಕೆ ಒತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2. ಲ್ಯಾಂಪ್ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಬೇಕು ಸ್ವಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಮಿಣಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಬೇಕು ಹಚ್ಚಿಗೂತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಹಾಗಿಗೆ ಕಾಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಕೋಳಿಗೆ ರೆಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ಹಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನು?

- ಸುರೇಶ, ಮಂಗಲದ ಹೊಸ್ತೆಯು. ಕ್ರಿಷ್ಣಾಗಳ

ಚಿಮಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಹನಕ್ಕಿಂತ ಚಿಮಿಣಿ ಇರುವ ಲ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಹನ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಕಿತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ದಹನಾನುಕೂಲಿಯಾದ ತಂಪ್ ವಾಯು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ವ್ಯವೇಶಿಸಿ ದಹನದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಬಿಸಿಯಾದ ಗಾಳಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಲು ಚಿಮಿಣಿ ಅನುಕೂಲ. ಚಿಮಿಣಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ವಾಯುವಿನ ಈ ಚಲನೆ ಅಷ್ಟೂಂದು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಹನವೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕು ಸಿಗುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ಹಾವುಗಳೂ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಚಲನೆಗೆ ಕಾಲುಗಳಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ದೂರಗಾದ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೇರು ಮೇಲ್ಮೈ ಬಾಗುವಿಕೆಯಿಂದ ನೂಕು ಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರೀಸ್ಯಪಗಳ ಕಾಲುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಕೇರು ಮೇಲ್ಮೈ ಸಫೀಲ ಚಲನೆ ಹಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದುದು ವಿಕಾಸದ ಒಂದು ವೈಚಿತ್ರ್ಯ.

ಕೋಳಿಗಳೂ ಹಾರುತ್ತವೆ. ಹಾರದಿದ್ದರೂ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ ಅವಗಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವುದರಿಂದ ರೆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದಾಗ ಹಾರಾಟದ ಕ್ಷಮತೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಕಾಲ ಅಂದರೇನು? ಕಾಲ ಮೊದಲು ಮಟ್ಟಿತೋ. ಭೂಮಿ ಮೊದಲು ಮಟ್ಟಿತೋ?

- ಶಿವಾನಂದ. ವಿ. ಕೋರೆ ನಿರರಚಂಬಾ ಗುಲ್ಬರ್ಗೆ

ಫಟನೆಗಳ ಮಧ್ಯದ ಅಂತರವೇ ಕಾಲ. ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದು ಫಟನೆಯಾಗಬಹುದು. ಫಟನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಾಲವೂ ಸ್ತಾಪಿತಾದೀತು. ಭೂಮಿ ಮಟ್ಟಿವ ಮೊದಲೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ರೂಪದಿಂದ ವಿಶ್ವವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗತೊಡಗಿದಾಗ ಕಾಲವೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕಾಲ ಎಂದಿನಿಂದ. ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಘಾನಿಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. 15 ಬಿಲಿಯಸ್

ವರ್ಷಗಳಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಿದೆ. ಭಾರತಿಗೆ 5 ಬಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೂ ಇದೆ.

4. ಅಯಸ್ಕಾಂತಪ್ರೋಂದನ್ನು ನೇತಾಡಿಸಿದಾಗ ಅದು ಉತ್ತರ - ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುವುದೇಕೆ ?

- ಕೆ.ಜಿ. ಶೋಭಾ, ಕಂಡಗಲ್ಲ, ದಾವಣಗೆರೆ

ಭಾರತಿಗೂ ಅಯಸ್ಕಾಂತ ಗುಣವಿದ್ದು ಅದು ನಾವ ನೇತಾಡಿಸುವ ಅಯಸ್ಕಾಂತದ ಮೇಲೆ ಬಲವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ.

5. ಒಂದು ತಟೀಯನ್ನಾಗಲೀ ಇನ್ನಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಲೀ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿಟ್ಟಿರೆ ಮುಳುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದವಾಗಿದುತ್ತಲೇ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.

- ಕೆ.ಜಿ. ಸುಮಿ. ಕಂಡಗಲ್ಲ, ದಾವಣಗೆರೆ

ವಸ್ತುವನ್ನಿಟ್ಟಾಗ ಅದು ವಿಸ್ಕಾಟಿಸುವ ನೀರು. ವಸ್ತುವಿನ ಶೊವನ್ನು ಸಂತುಲಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದು ತೇಲುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಹಡಗಾದರೂ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರೆ ಮುಳುಗುವುದು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ.

6. ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲಿಯು ಓಡಿದರೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಒಳಗೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನು ?

- ಎನ್. ಪ್ರಶಾಂತ, ಕೊರಟಗೆರೆ, ತುಮಕೂರು.

ಒಂದೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ಕೆಡೆ ಹಲವು ಬಾರಿ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನೀವು ನೋಡಿದ್ದು ಒಂದು ವಿರಳ ಫಾಟನೆ. ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ.

7. ನಿರಂತರ ಚಲನಾ ಯಂತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮಾದರಿಯ ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರುಗಳಿವೆ ?

- ಡಿ.ಕಿ. ಕೃತಿರಾಜ್, ರಾಜೀವ್ ನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ನಿರಂತರ ಚಲನೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ನಡೆಸುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿವೆ. ಅವು ಯಾವುದೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಚಲನೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ನೀಡುವ ಯಂತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ದೃವದ ಒಗ್ಗುವಿಕೆ. ಅನಿಲದ ಒಗ್ಗುವಿಕೆ. ರೋಧ ಬದಲಾವಣೆ. ತಾವ ವಿದ್ಯುತ್ ಪರಿಣಾಮ - ಇವೆಲ್ಲ ಉಷ್ಣತೆಯ ವೃತ್ತಾಸದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಷ್ಣತೆಯ ವೃತ್ತಾಸದೊಂದಿಗೆ ರೇಖೀಯವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗಲ್ಲಿ ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರ್ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಗಾಜನ ನಳಗೆಯಲ್ಲಿ ದೃವವಿರುವ (ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾದರಸ, ಮದ್ದಸಾರ ಇತ್ತಾದಿ ವೃತ್ತಾಸಗಳು) ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರ್. ಅನಿಲ ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರ್. ರೋಧ ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರ್. ತಾವ ವಿದ್ಯುತ್ ಘರ್ಮಾರ್ಮೀಟರ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿವೆ.

(20ನೇ ಪ್ರಯಾಸ)

- ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಲಾಳ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಮಯಾನಿಗಳು ವಾತಾವರಣದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿನ್ನಾ ದೂಲಗಳನ್ನು ಚಿಮ್ಮಿಸಿ ಕೃತಕ ಅರ್ಹಾರಗಳನ್ನು (ಧ್ವನಿ ಪ್ರಭೀಗಳನ್ನು) ಸ್ಥಾಪಿಸುವರು. ಒಂದೇ ಇಲ್ಲಿನ್ನಾಗಳಿಂದ ತಾಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಪರಮಾಣುಗಳು ಚಿಮ್ಮಿವ ಹಾಸಿರು. ನೀಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಅಂಬಾರ್ಕಟಿಕ್ ಕಾ. ಅರ್ಜಂಟೀನ ಅಧಿವಾದ ದಕ್ಷಿಣ ನ್ಯೂಜೆಲೆಂಡಿನಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಲ್ಫೋನ್‌ನಿಯದ ಶಾಲೆ ಮಕ್ಕಳು ವೀರೆ ರೇಡಿಯೋ ಗ್ರಾಹಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ್ನಾ ದೂಲಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತರಾಗುವರು.
- 31. 'ಸ್ವರ್ತಾಯವಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ವೃತ್ತಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶುಚಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಯಾವ ಶುಚಿತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈನ್ನನ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ವೃತ್ತಿಗಳು ತುತ್ತಾಗುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನೇತ್ತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ರಾಜೀವ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೇಂದ್ರ (ನವ ದೇಹಲಿ)ದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರ ಬಂಧ

1	ಪಾ	2			3	ಅ		4
		5	ನಾ					ಲ್ಯ
6		ದೀ		7	ದ್ರ	8		
ಲಾ								
9	ವ			10				
			11					12
13		ರ		14	ತ		ಶಾ	

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ

1	ಸ	ಪ್ರ	2	ಗೊ	ಧ		3	ಪ್ರ	ಕಾ	4	ಶ
ಮು			ಧ				ತೀ				ಸು
5	ದ್ರ	ವೀ	ಕ	ರೆ	ರ್	ಣ	ಬಿಂ	ದು			
ಚೇ				ಸ			ಬಿ			7	ವ್ಯ
8	ವಿ	ಶೈ	ಶೈ	ರ	ರ	ಯ್ಯ					ತಿ
				ತ್ವಾ			10	ಕ	ಟಿ		ಕ
11	ವಿ	ವ	ಣಿ	ಕ			ಣಾ				ರ
		ಣಿ		12	ರ	ಕ್ತ	ದ	ಕೆ			ಣ

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ

- ಸೋಣಿಕ ಮಿಶ್ರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಸ್
- ಈ ಮರದಿಂದ ಬದಗುವ ನಾರಿನಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾಲಯಗಳ ಪ್ರಥಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದರು.
- ನಿಸ್ತಂತು ಪ್ರಸಾರದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ
- ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿಯ ಚಿಪ್ಪು
- ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಇದನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದೆ
- ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ
- ಮರುಭೂಮಿಯ ಜನರ ಆಹಾರ
- ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ

ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ

- ದ್ವಾದಶ ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು
- ಗೌಣಿಯನ್ನು ಎಂಬ ಕಡಲ ಮೇನು _____ ಬಂದು ಮರಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ.
- ಕನಾಟಕದ ಈ ಸ್ವಾಳಿಧಲ್ಲಿರುವ ಕಾಶಾನೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇರುವುದು ಸೇಕಡ 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
- ಆಡುಗೆ ಉಣಿನಲ್ಲಿ ಸೋಡಿಯಮ್ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೆಗ್ನೆಸಿಯಮ್ ಲವಣಗಳೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಗುಣ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಯು ಒತ್ತಡದ ಕುಸಿತೆದಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದುಂಟು
- ಉಪವರಮಾನು ಕಣಗಳ ಒಂದು ವರ್ಗ
12. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣರಿಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಭಾಲ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ (ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ) ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಮಗೆ ತಲಪಿದ್ದಕ್ಕೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರೋಫೆಸ್ಸ್ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ದಿನಾಂಕ 27 - 4 - 1992 ರೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಾದಶಿಂ. ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಆವರಣ, ಬೆಂಗಳೂರು 560 012. ಇವರಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಮಾನ್ಯರೇ,

1991ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ 1992ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ, 12 ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಾಂ ‘ಭಾಲ ವಿಜ್ಞಾನ’ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ತಲಪಿರುತ್ತವೆ.

ಸ್ಥಳ :

ದಿನಾಂಕ :

ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ
ಸಹಿ ಹಾಗೂ ವಿಳಾಸ

BALA VIJNANA

బాలవిజ్ఞాన

Regd. No. L/NP/BGW-41

LICENSED TO POST WITHOUT PREPAYMENT OF POSTAGE UNDER LICENCE No. WPP-1
POSTED AT MALLESWARAM

